

Vlaams
Parlement

vergadering **40**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 12 juni 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN.....	7
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN.....	7
MOTIE van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman houdende raadpleging van de Vlaamse Onderwijsraad en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp – 1952 (2012-2013) – Nr. 6 Voorstel tot aanvulling van de agenda	7
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika – 2109 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2 Voorstel tot spoedbehandeling.....	8
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de preventie van seksuele misdrijven en geweld	8
ACTUELE VRAAG van de heer Philippe De Coene tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de crisis bij de onafhankelijke boekhandels	10
ACTUELE VRAAG van mevrouw Ann Brussee tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de publiciteitsactie van een touroperator met nepziektebriefjes en het beleid van de Vlaamse Regering tegen het luxeverzuum aan het einde van het schooljaar	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de publiciteitsstunt van een touroperator en de onderliggende problematiek van het kwaliteitsvol invullen van de laatste dagen van het schooljaar	
ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de reclamecampagne van een touroperator met namaakdoktersbriefjes en het beleid van de Vlaamse Regering tegen het luxeverzuum aan het einde van het schooljaar	16
ACTUELE VRAAG van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het beleid van de Vlaamse Regering om leraren sterker te ondersteunen in techniek, wetenschappen en ICT	21
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de trage opstart van de instapstage	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tegenvallende eerste resultaten betreffende de toeleiding naar de instapstages en de WerkInlevingstrajecten	23

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep van de minister-president aan de Federale Regering om onmiddellijk maatregelen te nemen met betrekking tot de loonkostproblematiek van de bedrijven	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het toenemend aantal faillissementen, het dalend aantal starters en de dalende tewerkstelling op de arbeidsmarkt	
ACTUELE VRAAG van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep van de minister-president aan de Federale Regering om onmiddellijk maatregelen te nemen met betrekking tot de loonkostproblematiek van de bedrijven	
ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep van de minister-president aan de Federale Regering om onmiddellijk maatregelen te nemen met betrekking tot de loonkostproblematiek en de concurrentiekracht van de bedrijven	
ACTUELE VRAAG van de heer Björn Rzoska tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over maatregelen voor het aantrekken van meer duurzame bedrijven en de omslag naar een groene economie, naar aanleiding van misgelopen investeringsdossiers in Limburg	28
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de lopende onderhandelingen betreffende een nieuwe Financieringswet en de bijdrage van de deelstaten aan de budgettaire sanering en de vergrijzingskosten binnen België.....	36
ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de nieuwe benoemingen van economische adviseurs en recente uitspraken betreffende buitenlandse handel door federaal minister Didier Reynders	39
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN.....	41
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met 1° het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), opgemaakt in 's Gravenhage op 23 juni 1993, en 2° de akte van wijziging van het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), en de bijlage, opgemaakt in Kopenhagen op 17 december 2002 – 1892 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking.....	41
Artikelsgewijze bespreking.....	42
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – 1966 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking.....	42
Artikelsgewijze bespreking.....	43

<p>ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 4 oktober 2012 aan het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de Meerwaardeneconomie – 1972 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2</p>	
Algemene bespreking.....	44
Artikelsgewijze bespreking.....	44
<p>VOORSTEL VAN DECREET van de dames Annick De Ridder, Karin Brouwers en Els Robeyns en de heren Marnic De Meulemeester, Willy Segers, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, wat de beroepstermijnen betreft – 1911 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2</p>	
Algemene bespreking.....	45
Artikelsgewijze bespreking.....	45
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Philippe De Coene, de dames Sabine Poleyn en Marleen Vanderpoorten en de heren Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Bart Caron en Chokri Mahassine betreffende het stimuleren van het bezoek door jongeren uit Vlaanderen aan de Kazerne Dossin, Memoriaal, Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten – 1855 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3</p>	
Bespreking	46
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort en Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Griet Smaers, de heer Steve D’Hulster en de dames Tine Eerlingen en Karin Brouwers betreffende doorstroming in het verkeer – 1905 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3</p>	
Bespreking	46
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Sas van Rouveroj en Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Steve D’Hulster en Marino Keulen en de dames Griet Smaers en Annick De Ridder betreffende het plaatsen van calamiteitenschermen met het oog op het beperken van kijkfiles bij zware ongevallen op autosnelwegen – 1970 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2</p>	
Bespreking	50
<p>MOTIE van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman houdende raadpleging van de Vlaamse Onderwijsraad en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp – 1952 (2012-2013) – Nr. 6</p>	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	51
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika – 2109 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2</p>	
Voorstel tot spoedbehandeling.....	53
Bespreking	53

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met 1° het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), opgemaakt in 's Gravenhage op 23 juni 1993, en 2° de akte van wijziging van het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), en de bijlage, opgemaakt in Kopenhagen op 17 december 2002 – 1892 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming.....	57
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – 1966 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming.....	57
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 4 oktober 2012 aan het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de Meerwaardeneconomie – 1972 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming.....	58
VOORSTEL VAN DECREET van de dames Annick De Ridder, Karin Brouwers en Els Robeyns en de heren Marnic De Meulemeester, Willy Segers, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, wat de beroepstermijnen betreft – 1911 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming.....	58
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Philippe De Coene, de dames Sabine Poleyn en Marleen Vanderpoorten en de heren Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Bart Caron en Chokri Mahassine betreffende het stimuleren van het bezoek door jongeren uit Vlaanderen aan de Kazerne Dossin, Memoriaal, Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten – 1855 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming.....	59
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort en Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Griet Smaers, de heer Steve D'Hulster en de dames Tine Eerlingen en Karin Brouwers betreffende doorstroming in het verkeer – 1905 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming.....	59
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Sas van Rouveroj en Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Steve D'Hulster en Marino Keulen en de dames Griet Smaers en Annick De Ridder betreffende het plaatsen van calamiteitenschermen met het oog op het beperken van kijkfiles bij zware ongevallen op autosnelwegen – 1970 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming.....	59
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika – 2109 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2 Stemmingen over de amendementen..... Hoofdelijke stemming.....	60 60

MOTIE van de heren Chris Janssens, Filip Dewinter, Wim Wienen, Jan Penris en Johan Deckmyn tot besluit van de op 28 mei 2013 door de heer Chris Janssens in commissie gehouden interpellaties tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, en tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het door de Vlaamse overheid gesubsidieerde proefproject met een allochtone jeugdbeweging in Antwerpen

– 2084 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 61

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 61

BIJLAGEN

Aanwezigheden 64

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers 64

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigen zijn ingekomen van de volgende leden:

Vera Celis: ambtsverplichtingen;

Jurgen Verstrepen: familieverplichtingen;

Marijke Dillen, Michèle Hostekint: gezondheidsredenen.

Minister Geert Bourgeois verblijft op dit moment in het buitenland.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 60/31)

■

MOTIE van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman houdende raadpleging van de Vlaamse Onderwijsraad en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp

– 1952 (2012-2013) – Nr. 6

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft mevrouw Elisabeth Meuleman bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, ik wil graag bij hoogdringendheid een motie toevoegen aan de agenda, namelijk de motie houdende raadpleging van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, over de effecten van de beslissing van de Vlaamse Regering over de hervorming van het secundair onderwijs op het decreet Integrale Jeugdzorg.

De voorzitter: We zullen ons daarover straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika
– 2109 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Dirk Peeters bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, ik zou graag ons voorstel van resolutie betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika bij hoogdringendheid aan de agenda willen toevoegen.

De voorzitter: We zullen ons daarover straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de preventie van seksuele misdrijven en geweld

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, minister, collega's, verontwaardiging is een van mijn drijfveren om aan politiek te doen. Ik was deze week oprecht verontwaardigd en zelfs gechoqueerd toen ik de cijfers vernam van het aantal aangiften van verkrachting in dit land.

Collega's, 3045 verkrachtingen worden per jaar aangegeven. Dat betekent dag in dag uit, week in week uit, om de drie uur een man of een vrouw die aan het politieloket aangifte doet van verkrachting. Het hallucinante is dat het cijfer wellicht schromelijk is onderschat en dat het aantal daadwerkelijke verkrachtingen er een veelvoud van is.

Collega's, als in India rond een soortgelijke problematiek de hele wereld over elkaars voeten rolt om het land aan te manen om een beleid te voeren rond verkrachtingen, dan denk ik dat wij met het schaamrood op de wangen naar onszelf moeten kijken. Slechts 4 procent van de daders wordt in dit land vervolgd en bestraft. Eigenlijk geeft dit land daarmee niet meer of niet minder dan de boodschap dat verkrachtingen in België toegelaten zijn. Ik ben daar heel verontwaardigd over. Ik ben daar gechoqueerd over.

Ik begrijp uiteraard dat het zwaartepunt van dat bestraffingsbeleid een federale bevoegdheid is. Maar het zal niet helpen de cijfers terug te dringen als we alleen maar kijken naar de federale overheid. Ook de gemeenschappen en de gewesten kunnen en moeten daarin een rol spelen, vooral op het preventieve vlak en op het aansturen van vrouwen om effectief aangifte te doen en slachtoffers achteraf ook volop te begeleiden.

Minister, is de Vlaamse Regering bereid om in dit land met de federale overheid samen te werken om dit dramatische cijfer naar beneden te krijgen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega, naar aanleiding van de open brief die is verschenen – ik neem aan dat u deels daarop alludeert –, heb ik uiteraard contact opgenomen met de auteurs en gezegd: laat ons rond de tafel zitten om te bekijken wat extra mogelijk is in Vlaanderen. Ik ben absoluut bereid om te kijken wat we vanuit het Vlaamse beleid en de Vlaamse bevoegdheden daaromtrent nog extra kunnen doen.

In de vraagstelling zoals ze is overgemaakt, wordt ook gepeild naar mijn bereidheid om mee te werken om ook vanuit de Vlaamse Gemeenschap een bijdrage te leveren aan het nationaal actieplan rond intrafamiliaal geweld. Hier moet ik in alle duidelijkheid stellen dat het plan dat begin deze week is voorgesteld, een plan is waar we uiteraard aan meegewerkt hebben. In dat plan zult u meerdere acties van de Vlaamse overheid vinden, gericht op de preventie, de nazorg en de slachtofferzorg als het gaat over intrafamiliaal en extrafamiliaal geweld. Het gaat om zowel het meldpunt als de manier waarop we onze centra algemeen welzijnswerk (CAW's) ondersteunen, methodieken rond intrafamiliaal geweld ontwikkelen als andere initiatieven in de CAW's rond slachtofferhulp enzovoort. We proberen wat dat betreft systematisch een coherent beleid te voeren. Al die acties zijn mee opgenomen en minutieus gerapporteerd in dat nationaal actieplan. Wat dat betreft mag er geen misverstand bestaan: wij gaan daar uiteraard mee onze schouders onder zetten.

De heer Jan Roegiers: Dank u wel, minister. Ik weet dat de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschap hebben meegewerkt aan dit plan. In verband met het intrafamiliaal geweld, wat een even groot probleem is, hebt u zelf in maart al een actie opgezet. Dat was een goed actieplan. Ik wou van dit vragenuurtje absoluut gebruikmaken om dit parlement en de Vlaamse Regering, ons allen, te responsabiliseren. Het cijfer 3045, wellicht nog vermenigvuldigd, vind ik dramatisch. Ik vind dat wij er met zijn allen aan moeten werken om dat naar beneden te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, collega's, ik wil de vraag wel onderschrijven en vooral het belang dat we samen werken aan een maatschappij waarbij we laten weten aan alle daders dat dit niet wordt getolereerd. Een tweetal jaar geleden hebben we een resolutie goedgekeurd in verband met seksueel misbruik, die een heel duidelijke oproep deed, en die wil ik herhalen, aan diverse beleidsdomeinen om dit bespreekbaar te maken, om signalen op te pikken, om mensen aan te zetten om de aangiftebereidheid te verhogen en dergelijke. Daar moeten we absoluut verder in gaan.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Uiteraard wens ik dit te ondersteunen. Zoals de heer Roegiers zegt, is het eerder een statement dat we hier samen wensen te maken, dan een vraag van de actualiteit.

Minister, mevrouw Turtelboom heeft terecht de nadruk gelegd op het feit dat vrouwen ertoe moeten worden aangezet om deze daden te melden. In het kader van een preventief beleid is het misschien wel belangrijk dat er vanuit de Vlaamse bevoegdheid, die dan toch de uwe is, ook toe bijgedragen wordt om die vrouwen te motiveren om niet te aarzelen en dergelijke praktijken zeker te melden. Ik ben benieuwd naar de verdere uitwerking van deze samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: De cijfers zijn onrustwekkend. Opvallend is ook dat inderdaad negen op de tien vrouwen nog niet de stap zet naar melding van een seksueel misdrijf. Vanuit de Vlaamse overheid moeten we daarop verder inzetten.

Minister, ik weet dat u ook inspanningen doet voor crisisopvang en crisisonthaal bij de CAW's. Vandaag deed de Vrouwenraad de oproep om een traumacentrum op te starten, om de mensen duidelijk te maken dat ze daar terecht kunnen. In welke mate gaat u dat oppikken, minister? Onze visie is dat we niet moeten gaan naar nieuwe structuren en centra, maar in welke mate kan het toch worden meegenomen, want het is toch een signaal vanuit de Vrouwenraad? In welke mate kan dat aandachtspunt verder worden meegenomen in het beleid?

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, u hebt inderdaad een aantal pijnpunten aangegeven. Zoals de vorige sprekers denk ik ook dat het van zeer groot belang is dat de drempel wordt verlaagd voor de slachtoffers, dat kunnen vrouwen zijn, maar ook mannen kunnen slachtoffer zijn van verkrachtingen.

Een drempelverlaging om het te melden, is één zaak, maar als we geen goede begeleiding kunnen aanbieden om de slachtoffers bij te staan, blijven we daar in de knoop zitten. Er moet de slachtoffers een zeer veilige omgeving kunnen worden aangereikt. We moeten niet alleen focussen op wat gebeurd is, maar moeten ook durven te kijken naar de oorzaak ervan. De slachtoffers zijn één zaak, zij die de daad stellen, dat is een andere zaak. Het is niet uw bevoegdheid, maar het gaat daar om een strafmaatregel die moet worden opgelegd. Daar moeten we zeker aandacht aan schenken. We moeten de oorzaken wegnemen. Wat mij betreft, kan chemische castratie een voorbeeld zijn.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, veel van uw opmerkingen zijn pertinent. De laatste actie van het meldpunt gaat heel uitdrukkelijk over intrafamiliaal geweld en partnergeweld, omdat we daar inderdaad op willen inzetten. Het goede van het nationale plan, mevrouw Van der Borght, is dat het nog eens bevestigt dat wanneer vrouwen aangifte doen, zij erop mogen rekenen dat dat ook ernstig wordt genomen door politie en justitie. Als je ervan overtuigd kunt zijn dat die keten, die reactie vanuit politie en justitie, adequaat is, is het inderdaad belangrijk dat men ook in de hulpverlening vrouwen ertoe aanmoedigt om de stap te zetten, indien dat aan de orde is. Dat moet gebeuren op die plaatsen waar de hulpverlening zich organiseert.

In de CAW's is men bezig met het ontwikkelen met een methodiek rond intrafamiliaal geweld, om dat te kunnen herkennen. We proberen ook in andere delen van onze samenleving mensen een beetje expertise te geven om de signalen te kunnen herkennen. Er worden op dat vlak dus heel wat inspanningen gedaan.

Mevrouw Jans, u sprak over een traumacentrum. Ik ben het eens met die benadering. We moeten eens kijken wat de verwachtingen zijn ten aanzien van dat soort aanbod, en of we door de bestaande centra of initiatieven wat te versterken of een aantal zaken aan te pakken, op die suggestie kunnen inspelen.

Collega's, als u het nationale actieplan tegen partnergeweld zult bestuderen, zult u merken dat ook vanuit de Vlaamse Gemeenschap sterk is ingezet op de samenwerking rond dit thema, omdat we er samen met u van overtuigd zijn dat een geïntegreerde aanpak – justitie, politie, hulpverlening en preventie – cruciaal is om te slagen in onze gemeenschappelijke ambitie. Dat is ook de reden waarom wij met veel overtuiging aan dat actieplan hebben meegewerkt.

De heer Jan Roegiers: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik dank ook de diverse collega's van de verschillende fracties voor hun ondersteuning. Het is inderdaad belangrijk dat we over het muurtje kijken en vooral geïntegreerd werken. Op die manier kunnen we hopelijk dat dramatische cijfer, dat een onderschat cijfer is, in sneltempo naar beneden krijgen. Ik hoop, minister, dat deze vraag u daar mee in kan ondersteunen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Philippe De Coene tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de crisis bij de onafhankelijke boekhandels

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Minister, we kregen recent het minder goede nieuws dat in amper een week tijd 5 zogenaamde onafhankelijke boekhandels de deuren moesten sluiten,

omdat ze het niet meer konden volhouden. Als je het parcours van de laatste 25 jaar bekijkt, komt het erop neer dat in die periode elk jaar 1 tot 2 onafhankelijke boekhandels de deuren heeft gesloten.

We hebben in de commissie een resolutie geschreven, waarin we een aantal aanbevelingen doen voor de bescherming van de onafhankelijke boekhandel, omdat het verdwijnen van dat type boekhandels een verarming is op elk vlak. Het is sowieso een verarming wat betreft het aanbod van boeken. Telkens als er zo'n boekhandel verdwijnt, merk je dat het aanbod lokaal, maar ook algemeen in een regio, achteruitgaat.

In de steden en gemeenten waar die winkels zijn, is het ook een verarming van het culturele leven. Die boekhandels doen immers natuurlijk veel meer dan louter boeken verkopen, dat blijkt steeds meer.

Het is natuurlijk ook een verarming voor de handelaars zelf, maar bij uitbreiding voor de gehele ketting van het boekbedrijf: auteurs, vertalers, uitgevers en verdelers.

We weten dat een aantal van de maatregelen die gevraagd worden, federale bevoegdheid zijn. Er wordt niet langer over de vaste boekenprijs gesproken, maar over de gereguleerde boekenprijs, en dat is zo, dat is federale materie. Dat komt wellicht naar ons, maar het is nog niet zover.

Er zijn echter een aantal maatregelen die wel in ons pakket bevoegdheden zitten, zoals onder meer het afstemmen van de investeringssteun, opleiding, begeleiding van initiatieven en andere. Wij hebben die ook vervat in een plan, en de sector is zelf ook met een plan gekomen.

Mijn vraag is dan ook duidelijk. Wat meent u te kunnen doen voor de bescherming van die onafhankelijke boekhandels om zo de rijkdom die er nog is in het boekbedrijf in stand te houden?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega De Coene, we hebben daarover al vaker in de commissie Cultuur van gedachten gewisseld. U weet ook dat ik sinds deze legislatuur officieel het BoekenOverleg heb erkend. We hebben daar ook al vaak gepraat over de onafhankelijke kleine boekhandel, en hoe we die verder kunnen ondersteunen en u weet dat wij daar al een aantal stappen hebben ondernomen.

Er is het masterplan voor de Vlaamse kleine boekhandel, dat onder impuls van Boek.be is opgesteld. Daarin staat onder andere dat met betrekking tot het Agentschap Ondernemen – dat ruimer gaat dan cultuur, en dat bij de minister-president, die bevoegd is voor de economie, thuishoort – werd gevraagd om alle steunmaatregelen die voor de kmo's bestaan, ook te maken op maat van de boekhandel. Er heeft trouwens al een gesprek plaatsgevonden, en er wordt gekeken of er nog een aantal knelpunten zijn. Ik moet u melden dat de meeste van die instrumenten ook absoluut ter beschikking staan van die kleine boekhandels, maar blijkbaar wordt daar weinig gebruik van gemaakt. Daarom heeft het Agentschap Ondernemen een peterschap opgericht, zodat er een coach is die de kleine boekhandels kan begeleiden en kan toeleiden naar de economische steunmaatregelen die ook voor hen ter beschikking staan.

Het is ook een heel uitdrukkelijke vraag van het BoekenOverleg, van Boek.be, om ervoor te zorgen dat als er een kmo-fonds (kleine of middelgrote onderneming) komt in Vlaanderen, er ook een instrument in zit specifiek op maat van die kleine boekhandel. Ik zal die vraag uiteraard mee ondersteunen, en mee in overleg gaan als dat fonds wordt uitgewerkt zodat er voldoende aandacht naartoe gaat.

Zoals u zegt, is er ook een vraag naar een gereguleerde boekenprijs. Tot op vandaag zijn we daar niet voor bevoegd. Dat is een federale bevoegdheid van de federale minister bevoegd voor het prijzenbeleid en de consumentenzaken, minister Vande Lanotte. Er is een mogelijkheid – maar we moeten nog even afwachten of dit volledig naar ons zal komen – dat

het prijzenbeleid naar aanleiding van de zesde staats hervorming naar ons komt, en dan zullen wij uiteraard daar ook voor pleiten. Wij zullen dan stappen zetten naar die gereglementeerde boekenprijzen, zodat er niet tegen dumpingprijzen boeken worden verkocht in grootwarenhuizen.

Het laatste punt is toch wel essentieel. Ik heb een onderzoek laten doen naar het aankoopbeleid van bibliotheken. Bibliotheken zijn verantwoordelijk voor 18 procent van de omzet van de boekhandels. We zien dat daar aan de hand van de openbare aanbesteding en de bestekken die worden uitgeschreven, altijd wordt gegrepen naar de laagste prijs. Dat is daarom niet altijd de juiste service. We zullen daar het typebestek aanpassen, zodanig dat bibliotheken ook aankopen kunnen doen in de kleinere boekhandels.

Maar u moet weten dat, aangezien wij gebonden zijn aan Europa, wij ook niet altijd zomaar economische steunmaatregelen kunnen geven. Wij moeten ons houden aan het officieel uitschrijven van openbare aanbestedingen. Het is dus een totaalpakket van maatregelen die we zullen nemen.

Ook de opleiding is zeer belangrijk, en het boekenvak op zich ook onder de aandacht brengen. Het is in feite een masterplan dat wij samen met de boekensector zullen uitvoeren in de hoop dat we op die manier de faillissementen van de laatste maanden in de toekomst kunnen tegengaan.

De heer Philippe De Coene: Minister, dit is een bemoedigend antwoord. Oprecht gezegd: ik zou de vraag ook niet stellen mocht ik weten voor een hopeloos geval te staan. Ik weet echter dat u zeer meegaand bent in dit geval, en dat u al een aantal stappen hebt genomen.

Ik vind dat we ook wel een beetje durf mogen etaleren als ik zie wat de Franse regering vandaag doet met haar actieve steunmaatregelen voor deze specifieke sector. Men onderzoekt inderdaad wat Europees haalbaar en toelaatbaar is, en men zet dat ook om in beleidsmaatregelen.

Ik stel ook vast dat de sector zelf zegt dat een aantal instrumenten, zoals het Agentschap Ondernemen, of zoals het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), vandaag te weinig of niet zijn afgestemd op de specifieke noden van de sector. Ik denk dat we inderdaad reconversie moeten hebben van onze huidige instrumenten, meer toegepast op de specifieke sector.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, ik sluit me uitdrukkelijk aan bij de terechte vragen en bekommernissen die de heer De Coene heeft geuit over de toekomst van de onafhankelijke boekhandels in Vlaanderen, die – ook wat onze fractie betreft – een heel hoge culturele meerwaarde hebben. Niet alleen de voorbije weken, maar ook de voorbije jaren zijn er al te veel van die onafhankelijke boekhandels failliet gegaan. En inderdaad, de economische crisis treft kmo's en dus ook de kleine boekhandel. Dat is niet alleen een Vlaams gegeven, het is ook in het buitenland zo. Ik wil daarom met onze fractie uitdrukkelijk de oproep van Boek.be onderschrijven om maatregelen te nemen ter ondersteuning van die assortimentsboekhandel in Vlaanderen.

Minister, wat het aankoopbeleid van bibliotheken betreft, kan er inderdaad een inspanning worden gedaan om die bestelling te plaatsen bij de onafhankelijke boekhandels. Wat zult u op korte termijn daartoe ondernemen?

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: In tegenstelling tot de heer De Coene stellen wij vanuit de oppositie natuurlijk wel vragen waarvan we weten dat ze niet altijd positief zullen worden beantwoord. De Musical van Vlaanderen en de Charlesville zijn daar voorbeelden van. De Charlesville is ondertussen gezonken.

Minister, in een antwoord op een vraag om uitleg van de heer Delva in de commissie van 2 juli 2012 hebt u gezegd dat u opdracht hebt gegeven tot het starten van een onderzoek naar het aankoopbeleid van bibliotheken. U hebt er daarnet zelf al naar verwezen. Wat zijn de resultaten van dat onderzoek? Kunt u daar even verder op doorgaan?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Mijnheer De Gucht, deze ochtend hebt u een minister een vraag gesteld over de Charlesville en bent u weggelopen voordat hij zijn antwoord gegeven had. Ik vind het dan toch wat bizar dat u de Charlesville nu aanhaalt.

Het is inderdaad vijf voor twaalf voor de onafhankelijke boekhandel. Er moeten dringend maatregelen worden genomen. Ik onderschrijf de bezorgdheid van de heer De Coene. Minister, ik weet ook dat u maatregelen wenst te nemen, maar ik denk dat we het masterplan eens moeten herbekijken en nagaan wat al gerealiseerd is en wat dringend moet worden bijgestuurd.

De gereguleerde boekenprijs is inderdaad een federale materie. Dit is nogmaals een pleidooi om het in Vlaamse handen te krijgen. Het is enorm belangrijk dat we dat proberen te realiseren.

Ik kijk ook naar Frankrijk, zoals de heer De Coene. Als ik zie hoe de Fransen hun cultuur en hun taal promoten, zijn we in Vlaanderen nog altijd veel te bescheiden. We mogen echt wat meer durf tonen ten aanzien van onze eigen taal en cultuur. We moeten die promoten in onze eigen regio en ook daarbuiten.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer De Coene, de eerste zes maanden van 2012 is de omzet van die onafhankelijke boekhandels met ongeveer een kwart gedaald. Volgens mij is niet het feit dat er de voorbije week vijf boekhandels de deuren sloten de reden voor uw vraag, maar wel wat er in Frankrijk aan de hand is. Er is een groot verschil tussen Frankrijk en Vlaanderen wat die onafhankelijke boekhandels betreft. Verleden jaar zeiden onafhankelijke boekhandelaars in De Standaard zelf dat het geringste greintje zakeninstinct bij de meeste onafhankelijke boekhandelaars ontbreekt. Dat zeiden onafhankelijke boekhandelaars zelf. In uw vraagstelling doet u dat af als een fait divers. De minister antwoordt dan dat we het Agentschap Ondernemen misschien wat kunnen inschakelen.

Er bestaan nu eenmaal economische wetmatigheden. Bovendien zijn er vanuit de overheid voldoende economische steunmaatregelen. Als je die boekenhandels echt wilt hebben, moet je hen de economische wetmatigheden leren kennen. Als ze zelf zeggen dat ze het geringste greintje zakeninstinct ontbreken, is er wat aan de hand.

Voorzitter, heel belangrijk zijn ook de openbare aanbestedingen. Je kunt er hier toch niet voor pleiten dat gemeentebesturen met bibliotheken voor duurdere prijzen moeten kiezen. Dan moeten we de wet op de openbare overheidsopdrachten veranderen. Vele parlementsleden zetelen ook in gemeenteraden. We gaan er hier toch niet voor pleiten de duurste prijzen te kiezen terwijl we wettelijk verplicht zijn de goedkoopste te nemen. Een klein beetje ernst, alstublieft.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer De Gucht, u spreekt voor de oppositie, maar het is al zeer verdienstelijk als u voor Open Vld spreekt. Ik zal wel mijn deel doen.

Mijnheer Reekmans, u gooit alle clichés op een hoopje. Het is een potsierlijke vertoning.

Minister, ik deel de bezorgdheden. We zijn nu al meer dan tien jaar bezig met de steunmaatregelen. Het is verschrikkelijk moeilijk en het gaat supertraag. Mijn enige

bekommernis is: zet er vaart achter. Ik wil u daarin steunen zoveel als ik kan. Ik weet hoe moeilijk het is.

Mijnheer Reekmans, u wilt alleen maar populaire boeken kopen in de Standaard Boekhandel of een andere grote keten.

Minister, ik stel voor dat u samen met minister Bourgeois een omzendbrief schrijft aan de gemeenten waarin dat nieuw type bestek wordt aangeprezen. Het aankoopbeleid van de lokale besturen bij de kwalitatieve boekhandels is van absoluut belang voor hun voortbestaan.

Dat het allemaal groene jongens zijn die toevallig in het boekenvak verzeild zijn geraakt, mijnheer Reekmans, hahaha.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Er kwamen al veel factoren aan bod. Mijnheer De Coene, wij delen dezelfde bezorgdheid. We hebben er al dikwijls over gedebatteerd in de commissie.

De zaak wordt nu wel zeer alarmerend, met de sluiting van vijf onafhankelijke boekhandels. Eén ding kwam niet ter sprake: het aantal verkochte boeken in Vlaanderen blijft stabiel! De cijfers zijn helder. Hoe komt het dan dat de boekhandels achteruitgaan?

Er wordt gesproken over de Franse maatregelen. Wat houden die in? Ik zal ze u meegeven, ze kunnen eventueel hier worden geïmplementeerd. Er werd een belastingverlaging ingevoerd voor onafhankelijke boekhandels. Er kwam een korting voor internetboeken. Daar ligt het kalf gebonden. Het gaat over oneerlijke concurrentie door bedrijven die zich niet aan de fiscale maatregelen houden. We kennen het fenomeen. Ten slotte wordt ook een kapitaal van 9 miljoen euro ter beschikking gesteld voor kredieten aan onafhankelijke boekhandels en om overnames van boekhandels te versoepelen.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik sluit me natuurlijk aan bij de terechte bekommernissen van de heer De Coene. Minister, er zijn al instrumenten; we moeten er nog andere ontwikkelen, maar die zijn te weinig gekend.

Minister, u had het over een coach om de kleine boekhandels te begeleiden bij het ontdekken en toepassen van die maatregelen. Hoe functioneert dat concreet? Is er één coach voor alle boekhandels? Is dat iemand van de administratie? Waar zit die coach? In alle eerlijkheid, dat is op vele domeinen het geval. Er bestaan tal van instrumenten in onze regelgeving die te weinig worden ingezet. Het is vaak een probleem van bekendmaking bij de gebruiker. Het instrument van de coach kan de brug vormen tussen de bestaande instrumenten en de noden van de boekhandels.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, ik sta volledig achter de vraag van Boek.be en het BoekenOverleg om na te gaan wat we nog meer kunnen doen. We hebben al heel wat gedaan.

Mijnheer Arckens, u verwijst naar de kredietmogelijkheid in Frankrijk. Dat bestaat hier ook! We hebben het instrument CultuurInvest. Dat staat perfect ter beschikking, ook van de kleine boekhandel. Maar wat merken we? Daar kan ik de heer Reekmans bijtreden, er wordt weinig gebruik van gemaakt. Misschien is het te weinig gekend.

Samen met het Agentschap Ondernemen, dat onder de bevoegdheid valt van de minister-president, zijn we gaan uitzoeken hoe we die kleine kmo's nog meer kunnen begeleiden naar de bestaande steunmaatregelen. Een van de conclusies was de oprichting van een peterschap. Ondernemers met meer ervaring kunnen de kleine boekhandels begeleiden, mijnheer Delva. Het instrument bestaat, het is gecommuniceerd via het BoekenOverleg maar er wordt te weinig een beroep op gedaan. We moeten dat blijven communiceren, op maat van de sector. Alle maatregelen binnen Ondernemen kunnen worden gebruikt door de kleine boekhandel.

Mijnheer De Gucht, ik vind het eigenaardig dat u ineens pleit voor ingrepen in de vrije markt. *(Opmerkingen van de heer Jean-Jacques De Gucht)*

Ik dacht dat u voorstander was van het spel van de vrije markt. *(Opmerkingen van de heer Jean-Jacques De Gucht)*

Ik neem er akte van dat u in deze zaak wilt dat de overheid heel actief optreedt. *(Rumoer)*

U vraagt ook naar de resultaten van de studie die we hebben uitgevoerd, mijnheer De Gucht. Ik heb de resultaten zopas op een rijtje gezet. We merken dat de aankoopbudgetten van bibliotheken onder druk staan. Op basis van de wet op de openbare aanbesteding moeten bibliotheken de goedkoopste aanbesteding intrekken. We gaan daar via de bestekken proberen wat aan te doen. We gaan ervoor zorgen dat er in die bestekken ook aandacht gaat naar kwaliteit, uitleg van de boekhandels, en begeleiding zodat men de bestekken meer op maat kan uitschrijven en er ook de kleinere boekhandel in de buurt van de bibliotheek bij kan betrekken.

18 procent van de omzet van kleine boekhandels gaat naar bibliotheken. Dat is wel heel veel. We moeten dat dus opentrekken en zorgen dat ook de kleinere boekhandel kan concurreren met de grote ketens. De conclusie is dat we de bestekken moeten aanpassen en dat we op basis daarvan de bibliotheken de mogelijkheid geven aankopen te doen in kleinere boekhandels.

Er waren ook vragen over bij te sturen maatregelen. Op dit moment zijn we die maatregelen met het Agentschap Ondernemen op basis van de laatste conclusies van Boek.be aan het afstemmen en screenen of er bijstellingen moeten gebeuren. Er zijn plannen om in Vlaanderen een kmo-fonds op te richten. Dat is een ideaal instrument om ervoor te zorgen dat dat op maat is van de kleine boekhandel, zodat die er ook een beroep op kan doen.

Er werd ook verwezen naar het prijzenbeleid. Vroeger werd er gepleit voor een vaste boekenprijs, nu voor een gereguleerde. Ik volg dat op en maak me sterk dat, als we op basis van de zesde staatshervorming die bevoegdheid krijgen in Vlaanderen, we daar absoluut werk van maken, zodat boeken ter beschikking stellen in supermarkten aan dumpingprijzen niet meer kan, dat het op die manier verlieslatend is. We kunnen zorgen voor een gereguleerde prijs die ook kan variëren naargelang van de tijd dat een boek in de aanbieding is. Als een boek pas uitkomt, kan de prijs hoger zijn, en na zes maanden kan die dalen. Het zijn allemaal pistes waarop we ons voorbereiden. Als we de bevoegdheid krijgen over het prijzenbeleid, dan zullen we daar absoluut werk van maken zodat er een gereguleerde boekenprijs is.

De boekenverkoop in Vlaanderen is stabiel, maar er is een grote concurrentie met internetverkoop, wat mensen steeds meer doen. Dat zijn elementen die we in die analyse moeten meenemen. Samengevat, ik zal verder blijven overleggen met het Agentschap Ondernemen, want dit overstijgt cultuur. We moeten er ook economie en ondernemen bijnemen. Dat staat ook in het masterplan. We moeten de zaken goed opvolgen en zorgen dat er maatregelen kunnen worden genomen.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, u hebt gedurende vijf minuten niets anders gedaan dan gelachen. U hebt op geen enkel moment geluisterd naar wat minister Schauvliege heeft verteld. *(Applaus. Rumoer)*

Dat is geen stijl van u, mijnheer Reekmans. *(Rumoer)*

Ik zie wat ik zie, mevrouw Werbrouck.

De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Mijnheer Reekmans, dit was nochtans een uitstekende kans om uw gebrekkige kennis van het boekenvak bij te spijkeren. Ik meen het. U bent er eerst in geslaagd een totaal verkeerd beeld op te hangen van mensen die zich dag en nacht uit de naad

werken om met onafhankelijke boekhandels succes te boeken. U slaagt erin die ondernemers te culpabiliseren. (*Applaus*)

U blijkt dan nog niet eens te weten wat een gereguleerde boekenprijs is. U denkt nog in de oude schema's, u denkt aan de vaste boekenprijs. Dat is het helemaal niet. Gelukkig zijn er hier mensen met wat meer kennis van zaken, die tal van oplossingen mee hebben aangereikt, en van wie ik mag hopen dat ze binnen de kortste keren hun woorden in daden omzetten, zodat die ondernemers, die u zegt te vertegenwoordigen, er beter van worden. (*Applaus bij sp.a en CD&V*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Ann Brussee tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de publiciteitsactie van een touroperator met nepziektebriefjes en het beleid van de Vlaamse Regering tegen het luxeverzuij aan het einde van het schooljaar

ACTUELE VRAAG van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de publiciteitsstunt van een touroperator en de onderliggende problematiek van het kwaliteitsvol invullen van de laatste dagen van het schooljaar

ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de reclamecampagne van een touroperator met namaakdoktersbriefjes en het beleid van de Vlaamse Regering tegen het luxeverzuij aan het einde van het schooljaar

De voorzitter: Mevrouw Brussee heeft het woord.

Mevrouw Ann Brussee: Geachte collega's, minister, het is met de discussie over het luxeverzuij een beetje zoals met de paashaas: het is seizoensgebonden en het keert elk jaar terug.

Minister, ik kan uw teleurstelling begrijpen. De stunt van Neckermann deed bij veel mensen de wenkbrauwen fronsen. Maar de problematiek is niet nieuw. We hebben er de voorbije jaren discussies over gehad. In 2011 zei u mij dat het een kwestie was van cijfers te verzamelen. U zei dat u maatregelen ging treffen. In 2012 was er in Het Nieuwsblad een groot artikel over deze problematiek. Dat was trouwens rond Pasen. Minister, daarin stelde u dat u het kotsbeu was, dat er maatregelen kwamen. Er werd ook gesuggereerd dat de touroperators hun prijzen zouden moeten aanpassen en de kortingen schrappen. Waarvoor uiteraard niet de minister van Onderwijs, laat staan iemand binnen de Vlaamse Regering, bevoegd is.

Minister, nu, in 2013, zie ik dat u weer verontwaardigd bent. En met alle begrip, want er is wel een probleem. Ik wil weten of al die maatregelen waarover u het de voorbije jaren hebt gehad, effect hebben gehad. Zijn ze überhaupt genomen? Aan de krantenartikels te zien, lijkt het niet dat er maatregelen zijn geweest. Minister, vindt u dit probleem nog altijd prangend? Gaat u in uw winkel, in uw boetiek, maatregelen nemen? Of gaat u nogmaals de touroperators viseren?

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, minister, de vakantie lonkt naar iedereen. Misschien ook naar u, minister. Ook naar mij. In de scholen zijn de examens bezig en het probleem komt er weer aan. Het reisbureau brengt het nog eens in de actualiteit met de zogenaamd ludieke doktersbriefjes. U hebt daarop gereageerd. Dat vind ik zeer goed want het

luxeverzuim is een steeds weerkerend fenomeen: de ouders vertrekken vroeger op vakantie met hun kinderen.

We hebben het er de voorbije jaren al meerdere keren over gehad. Er waren vragen om uitleg, er was een gedachtewisseling, er is een discussienota geweest. Minister, na die gedachtewisseling beloofde u dat u met die nota naar de regering zou gaan. Ik vermoed dat in die nota concrete acties zouden worden aangekondigd. Mijn vraag is eenvoudig: wat is de stand van zaken? Kunt u ons daarover alstublieft meer inlichtingen geven?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, de reisorganisatie heeft met haar stunt de hele problematiek van het spijbelen aan het eind van het schooljaar nog verder gebagatelliseerd. Dat valt te betreuren.

Minister, u hebt vorig jaar gesproken over een rondetafel die zou worden georganiseerd. U hebt overleg aangekondigd met de vakbonden en met de koepels. U hebt gezegd dat u dit in kaart zou brengen. Maar we zijn opnieuw bij het eind van het schooljaar en men zou graag zo spoedig mogelijk duidelijkheid krijgen.

Ik begrijp dat het probleem complex is. Het lager onderwijs is iets gemakkelijker. In het secundair onderwijs moet er ook gedelibereerd worden. Vakleraars kunnen moeilijk op twee plaatsen tegelijk zijn. Bovendien worden die deliberaties steeds belangrijker, in de eerste plaats voor de toekomst van de kinderen. Tegelijk worden er steeds meer juridische eisen gesteld. Dat vergt natuurlijk allemaal tijd.

Ouders wensen ook duidelijkheid. Ze willen weten of hun kinderen naar school moeten. Zo ja, dan willen ze dat die kinderen daar iets zinvol kunnen doen. Zo nee, dan willen ze weten waarom ze niet op reis mogen vertrekken. Iedereen vraagt met andere woorden duidelijkheid.

Minister, ik las deze morgen dat maandag 30 juni 2014 voor de leerlingen geen schooldag zal zijn. U doet al grote aankondigingen voor volgend schooljaar. Maar volgende week zijn de examens gedaan. Wat de week daarna? Ik had daar graag duidelijkheid over.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, laat me het laatste bevestigen: het klopt dat ik heb beslist om volgend schooljaar op 30 juni 2014, een maandag, vrijaf te geven zodat een probleem op dat moment al voor een stukje opgelost is.

Er zijn een aantal dingen. Eerst en vooral hebben we de rondetafels georganiseerd. We hebben dat in het parlement overgedaan. Mevrouw Brussee heeft dat een beetje gemist, daar heeft mevrouw Vermeiren terecht op gewezen. We zijn dan tot dezelfde conclusie gekomen, namelijk dat de oplossing van het probleem bij de mentaliteit van de ouders ligt. Zij nemen uiteindelijk de beslissing om al dan niet vroeger op vakantie te vertrekken.

Er is toen ook heel duidelijk gesteld dat we niet naar een systeem met boetes moeten gaan. Er is toen ook heel duidelijk gesteld dat we niet naar een systeem moeten gaan waarbij we proberen om de reizen duurder te maken, want in het internettijdperk kunnen ouders dat heel makkelijk omzeilen door via een Nederlandse, Duitse of andere websites vakanties te boeken.

We hebben keuzes gemaakt en we hebben met zijn allen beslist – want er was een grote consensus over in de onderwijswereld, de medische wereld, de toeristische wereld en het parlement – om in te zetten op de mentaliteitswijziging en op het sensibiliseren. Dat hebben we vorig jaar gedaan en dat zullen we dit jaar opnieuw doen, via Klasse. We hebben ook heel de medische sector gesensibiliseerd, vandaar ook de reactie van de medische sector, die heel duidelijk was en een rechtstreeks gevolg is van de sensibilisatieactie. In het najaar van dit jaar zal die actie herhaald worden.

We hadden inderdaad met de toeristische sector afgesproken dat er geen acties zouden zijn om ouders ertoe aan te zetten om vroeger te vertrekken – ik kom daar zo dadelijk op terug.

Daarnaast is er ook een ontwerp van besluit, het bevindt zich in de finale onderhandelingen met de vakbonden en de onderwijsverstrekkers. Wie goed heeft geluisterd naar de heer De Meyer, heeft al een beetje gevoeld welk spanningsveld erin zit. In dat besluit willen we de deliberatieperiode regelen op het einde van het jaar. We willen ook de aanwezigheid en de activiteiten die op school worden georganiseerd, regelen. Dat besluit is al gepasseerd langs de Vlaamse Regering, maar u weet dat we voor onderwijs over alles moeten onderhandelen – en er moet over veel onderhandeld worden, want we doen ook heel veel. Dat is nu een eerste keer gebeurd en alles zal nog voor het zomerreces worden afgerond zodat we het besluit in principe nog voor het zomerreces op de agenda van de Vlaamse Regering kunnen plaatsen.

We zijn ook nog altijd bezig met het goed in kaart brengen van het fenomeen. U zult zich herinneren dat uit de rondetafel ook gebleken is dat heel wat mensen uit het onderwijs, zowel uit directies, als uit leerkrachtenvertegenwoordigingen, als uit vakbonden, maar ook uit de toeristische sector, de hoegrootheid van het fenomeen in twijfel trokken. U weet dat er geen centraal registratiesysteem bestond en dat er ook geen registratiesysteem was om aanwezigheden of afwezigheden te registreren. Dat is nu allemaal operationeel en zal volledig uitgerold zijn vanaf 1 september van volgend schooljaar. Dat betekent dat we nu voor het bijna voorbijge schooljaar al een eerste zicht zullen hebben en dat we voor volgend schooljaar nog veel fijnere cijfers zullen hebben om alles in kaart te brengen.

Samengevat, we hebben gedaan wat we hebben aangekondigd te zullen doen, dat loopt, het enige dat we nog moeten doen, is het besluit nemen. Het is vooral een kwestie van mentaliteitswijziging, dat is heel duidelijk. We kunnen ouders niet verplichten om bepaalde dingen te doen. Ik heb al gezegd dat ik niet de ambitie heb om naar de luchthaven te gaan om er alle ouders tegen te houden, dat is niet aan de orde.

Neckermann was natuurlijk een beetje een andere kwestie. U hebt kunnen lezen dat ik een constructief gesprek heb gehad met de grote baas van Neckermann. De campagne werd dan ook ingetrokken na één dag. Neckermann heeft natuurlijk wel heel wat publiciteit gekregen, de mensen zullen ervan onthouden dat Neckermann goedkope reizen aanbiedt en dat was wellicht de bedoeling. Maar goed, de campagne werd ingetrokken en de CEO heeft zich ervoor verontschuldigd. Het ging er immers om dat mensen ertoe werden aangezet om valse verklaringen af te leggen. Je gebruikt een ziektebriefje wanneer je echt ziek bent. In het besluit zullen we daarover trouwens ook een meer stringente regelgeving opnemen. Neckermann heeft me gezegd dat het eigenlijk de bedoeling was om zich tot ouders te richten met niet-schoolgaande kinderen, maar dat lijkt toch een beetje op uitleg achteraf.

Maar goed, men zag in dat de campagne verkeerd was en we hebben dan ook geen verdere juridische stappen tegen Neckermann ondernomen. Ik kan u wel zeggen dat ik aan mijn administratie de opdracht heb gegeven – en die werd ook effectief uitgevoerd – om de hele voorbereiding te maken om naar de rechter te gaan indien de campagne werd voortgezet, zowel naar de strafrechter als naar de burgerlijke rechter. We hebben dat uiteindelijk niet moeten doen omdat het licht is nedergedaald – om het in die terminologie te zeggen – bij Neckermann. Dat was een goede zaak.

Samengevat, voorzitter, we hebben gedaan wat we aangekondigd hebben, het besluit zit in de finale fase, maar het is een illusie om te denken dat ook als we dit besluit genomen hebben, meteen alle luxeverzuij verdwenen zal zijn.

Mevrouw Brussel, u behoort tot een partij die de vrije keuze hoog, veronderstel ik toch nog altijd, in het vaandel draagt. (*Opmerkingen van mevrouw Ann Brussel*)

Het is een beslissing van de ouders en het is toch uit respect voor de onderwijswereld dat we die ouders moeten overtuigen dat het niet zo wijs is om vroeger op vakantie te vertrekken. Maar dat betekent uiteraard ook dat de scholen moeten zorgen voor opvang en voor zinvolle

activiteiten. Daar ben ik het ook mee eens. Dat staat ook in het besluit dat we aan het voorbereiden zijn.

Mevrouw Ann Brusselsel: Minister, het klopt dat u hebt gezorgd voor veel onbetaalde reclame voor Neckermann. Dat is zeker. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*).

Als u er zedig over gezwegen had, dan was het natuurlijk geen issue geweest. In die zin bent u de grootste steun geweest van de vrije markt de voorbije dagen. Dat doet me plezier.

Minister, u hebt een rondetafel gehad maar het resultaat is nog altijd dat, wat u al jarenlang als een groot probleem bestempelt, nog altijd niet in omvang is verminderd. Ik zal het niet hebben over de hoegrootheid – taaltip voor u, minister: dat is geen Nederlands substantief.

Ik denk dat er inderdaad sprake is van een mentaliteitsprobleem. Uit een kleine rondvraag die ik de afgelopen dagen heb gedaan, is gebleken dat bijna alle leerlingen van de twintigtal scholen die ik heb gecontacteerd, op 21 juni hun laatste examen hebben. Slechts een van die scholen organiseert daadwerkelijk activiteiten. Ja, de ouders hebben een verantwoordelijkheid, maar misschien moet de school er ook voor zorgen dat die ouders niet zo gemakkelijk kunnen zeggen dat hun kind niet meer naar school hoeft te gaan. Want die laatste dagen zijn belangrijk, en dan zeker de bespreking van de evaluatie met de leerkrachten. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, voor uw terugblik en voor uw vooruitblik. U hebt gelijk dat dit geen eenvoudige zaak is die op een-twee-drie kan worden opgelost. Ook als de maatregelen waarover u spreekt, er komen, zal het probleem van het luxeverzuim niet zomaar van de baan zijn.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Luxeverzuim doet zich niet alleen voor op het einde van het schooljaar maar ook in het begin van het schooljaar en tijdens andere vakanties. Ik heb ook gehoord dat DISCIMUS volledig geïmplementeerd zou kunnen worden, waardoor er ook voor andere periodes beter kan worden gemeten. Neemt u dat ook op?

De heer Jos De Meyer: Minister, in het lager onderwijs worden tijdens de laatste dagen van het schooljaar normaal gezien wel nog zinvolle activiteiten georganiseerd. Toch worden we ook daar met het probleem geconfronteerd. Wanneer wordt het besluit genomen en bekendgemaakt? Wanneer gaat het besluit in?

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Mevrouw Brusselsel, ik vind het heel eigenaardig dat u zegt dat het de minister is die reclame maakt voor Neckermann. Voor zover ik weet, was gisteren de bui al gaan liggen. Nu rakelt u zelf de zaak weer op door hier een actuele vraag te stellen.

Wat mij in deze campagne stoorde, was onder meer de aanzet tot schoolverzuim en het feit dat een bepaalde beroepscategorie in het vizier werd genomen en werd afgeschilderd als mensen die zomaar valse attesten uitschrijven.

Minister, u zegt dat u nog geen zicht hebt op de precieze cijfers omdat u bezig bent met het organiseren van een registratiesysteem. Maar hebt u enige aanwijzing over hoeveel leerlingen het gaat? Hoe groot is het probleem van het luxeverzuim? Gaat het over veel leerlingen?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: De reclamestunt van een bepaalde reisorganisatie met een nepdoktersbriefje is natuurlijk laakbaar en storend maar het echte probleem zijn de echte doktersbriefjes waarmee ouders het zogenaamde luxeverzuim kunnen organiseren. En er zijn helaas nog altijd artsen, een minderheid weliswaar, die bereid zijn om daaraan mee te werken.

Meestal hebben de ouders echter zelfs dat niet nodig, aangezien ze voor meerdere dagen afwezigheid zelf mogen tekenen. Bewustmaking zal niet meer helpen, vrees ik. Ouders weten immers goed genoeg wat mag en wat niet mag. Dat heeft inderdaad te maken met

normvervaging of in veel gevallen zelfs met een culturele achtergrond. Wat blijft, is controle, en sancties, zoals de schooltoelage verminderen. Men kan zeggen dat dit behoort tot de helaasheid der dingen, maar ik vrees dat er geen andere remedie meer is. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister Pascal Smet: Mevrouw Brusseel, men moet inderdaad altijd een afweging maken. Men heeft me gevraagd wat ik daarvan vond. Had ik daar niets op geantwoord, dan had u me vandaag gezegd het een grote schande te vinden dat ik dat niet heb veroordeeld, dat ik daar niets aan heb gedaan. Dan had u dat hier vandaag ongetwijfeld staan debiteren. Daarvan ben ik 100 procent zeker, of zelfs 200 procent. We hebben er toch maar voor gezorgd dat die campagne de volgende dag gedaan was. Dat lijkt me een belangrijke verdienste.

Het is mijn bedoeling het besluit nog voor de zomer door de Vlaamse Regering te laten nemen, zodat dit kan ingaan. We moesten nog één keer met de vakbonden aan tafel zitten. Dat is gebeurd, en in principe kunnen we dat besluit nemen.

Het is moeilijk om de hoegrootheid van het fenomeen in te schatten, omdat we daar heel tegenstrijdige berichten over horen. De scholen zelf, de vakbonden en ook de ouderkoepels – want we hebben heel ruim inlichtingen ingewonnen – minimaliseerden dat wel. Ze ontkenden niet dat er een probleem is, maar vroegen ook dat men dat probleem niet zou opblazen. Daarom is er dat registratiesysteem. Willen we dat goed bekijken, dan moet het toch minstens een jaar in zijn volledigheid worden geregistreerd. U weet dat dit systeem ook geleidelijk is ingevoerd. We wilden de scholen immers de tijd geven om zich aan te passen, op hun uitdrukkelijke vraag. We zullen daar in de toekomst dus een beter zicht op hebben. Nogmaals, het is niet omdat we dat besluit nemen, het is niet omdat we activiteiten organiseren, het is niet omdat we de deliberatieperiode zullen inkorten, het is niet omdat we nog vele andere maatregelen nemen, dat ouders dan niet zullen beslissen om dat te doen. Dat geldt ook voor de ziektebriefjes. Ook wat dat betreft, zullen we een maatregel nemen met betrekking tot de mate waarin ouders dat nog kunnen doen tegen het einde van schoolperiodes.

We zullen dat doen, maar dan nog zal er nog altijd die keuze van ouders zijn, dat maatschappelijke respect voor wat het onderwijs doet, die verantwoordelijkheid. Dat is een wisselwerking. Mevrouw Brusseel, ik hoop echt dat we dat kunnen veranderen, maar ik ben het er absoluut mee eens dat niet alleen de ouders verantwoordelijk zijn. Ook de scholen moeten ervoor zorgen dat kinderen kunnen worden opgevangen, dat er activiteiten zijn. Dat evenwicht moet men zoeken. Daar ben ik het absoluut mee eens. Anderzijds heeft ook de heer De Meyer gelijk: zeker in het secundair onderwijs – dat geldt minder voor het basisonderwijs – hebben de scholen ook tijd nodig om te delibereren. Dat moet goed gebeuren. Ook daar moet een evenwicht worden gezocht. In het licht van de gesprekken van de afgelopen weken en maanden kan ik u verzekeren dat het niet altijd even evident is om evenwichten te vinden en iedereen op dezelfde golflengte te krijgen. U hebt ondertussen immers ook al wel begrepen dat er in het onderwijs altijd heel veel meningen zijn en dat die niet altijd in dezelfde richting gaan, om het zacht uit te drukken.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik ben toch blij dat ik u enigszins heb kunnen overtuigen. De school heeft inderdaad een verantwoordelijkheid.

Mevrouw Deckx, misschien nog een woordje uitleg: ik vind dat uw aantijgingen op zijn minst in de richting van schriftvervalsing gaan. Als een reclamebureau zich laat inspireren door het doktersbriefje om iets te maken dat er amper op lijkt, dan kunnen we niet spreken van valse doktersbriefjes. U moet correct blijven. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

Minister, het feit blijft dat u vandaag nog altijd moet antwoorden dat de omvang van het probleem in kaart moet worden gebracht. Dat hebt u in 2010 al gezegd aan mevrouw Van Steenberge, in 2011 aan mij en in 2012 aan Het Nieuwsblad. Ik vraag me dan af of er elk jaar

zoveel heisa moet worden gemaakt. Ofwel is het belangrijk, en dan lost u het op, ofwel is het geen prioriteit en dan organiseren we niet een jaarlijkse mediashow.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, dit valt inderdaad niet zo heel eenvoudig op te lossen. Het is een en-en-verhaal. Er zijn de ouders, en de scholen moeten activiteiten kunnen organiseren, zoals de heer De Meyer zei. Dat is niet evident of gemakkelijk in een secundaire school. Wel moeten we zeker blijven sensibiliseren. Ik weet absoluut niet of er al gevaar is voor een afglijden, maar dat moeten we blijven doen. Ik weet ook zeker dat elke leerkracht het schooljaar op 30 juni wil afsluiten, samen met al zijn leerlingen. Ik hoop dat u daaraan blijft voortwerken.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik dank u voor uw engagement. We kijken uit naar de oplossing. Ik heb via de media vernomen dat u eraan denkt naar Brazilië te trekken en daar een B&B te openen. Ik zeg dit met enige mildheid en humor. Ik ben ervan overtuigd dat u dit probleem, hoewel het niet het belangrijkste probleem in ons onderwijs, zeker en vast nog zult oplossen voor u op reis vertrekt.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het beleid van de Vlaamse Regering om leraren sterker te ondersteunen in techniek, wetenschappen en ICT

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, we hebben nood aan goede en gepassioneerde leerkrachten wiskunde, wetenschappen, techniek en ICT om ervoor te zorgen dat jongeren op een positieve wijze voor deze richtingen kiezen. Ik was dan ook heel blij vorige week in het Masterplan hervorming secundair onderwijs te kunnen lezen dat alle leerlingen in de eerste graad van het secundair onderwijs op een redelijke wijze binnen de basisvorming met voldoende techniek, wetenschappen en wiskunde in contact moeten worden gebracht. Ik wil de Vlaamse Regering daarmee feliciteren.

Op zich is dit heel positief. We weten echter al langer dat er in het onderwijs en zeker in de eerste graad van het secundair onderwijs soms problemen zijn met wat wordt gegeven. Een tijdje geleden hebben we in het Vlaams Parlement een hoorzitting met mensen uit de lerarenopleiding georganiseerd. De vertegenwoordigers van de lerarenopleidingen hebben toen zelf verklaard dat ze niet altijd voldoende kwaliteit halen. Ze erkennen de problemen en willen eraan werken. Vorige week heeft in Antwerpen een congres met een aantal onderwijsexperts plaatsgevonden. Tijdens dat congres zijn een aantal Europese resultaten van een bevraging van leerkrachten besproken. Uit die gegevens is gebleken dat de wetenschapsleerkrachten, en dan zeker in de eerste graad van het secundair onderwijs, om meer ondersteuning vragen.

Minister, u bent er ongetwijfeld ook van overtuigd dat kwaliteit in verband met wetenschappen, techniek en ICT belangrijk is. U hebt al een aantal initiatieven aangekondigd. Anderhalf jaar geleden is het Science, Technology, Engineering, Mathematics (STEM)-actieplan aangekondigd. U hebt zelf ook naar het STEM-platform verwezen, dat eind mei een aantal voorstellen naar voren zou brengen. Mijn concrete vraag is welke initiatieven op korte termijn, nog in de loop van deze legislatuur, kunnen worden genomen om de kwaliteit van de STEM-didactiek te verhogen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, ik kan in feite niet meer zeggen dan wat een paar dagen geleden in de marge van een commissievergadering heb verklaard. Ik heb het STEM-actieplan ontvangen. Ik zal het dit weekend lezen. Ik heb de afgelopen dagen andere onderwerpen moeten behandelen. We hebben daarbij trouwens ook belangrijke beslissingen genomen. De begeleiding van techniek en wetenschappen is hierbij aan bod gekomen. Het betreft hier heel structurele maatregelen.

Het STEM-actieplan ligt er. Ik zal het bekijken. Het is de bedoeling hiermee op heel korte termijn naar buiten te treden. Het belangrijkste punt is dat we als Vlaamse overheid tot structurele ingrepen moeten overgaan.

Wat de concrete vraag van mevrouw Poleyn betreft, wil ik erop wijzen dat het allemaal niet zo evident is. De wijze waarop les wordt gegeven, is een verantwoordelijkheid van de scholen. Er bestaat een heel apparaat voor de ondersteuning van de leerkrachten techniek, wetenschappen en ICT. Er zijn pedagogische begeleidingsdiensten. De koepels zorgen voor ondersteuning in de scholen. Zij moeten hiervoor instaan.

Als Vlaamse overheid kunnen we bijkomende ondersteuning bieden en aanzetten geven. We bereiden dit momenteel voor. We zullen structurele maatregelen nemen. Ik verwijs in dit verband naar de beslissing KlasCement in een overheidsadministratie op te nemen. Op die manier zullen we KlasCement tot een volwaardige ondersteunende pedagogische website uitbouwen.

De vraag leeft. Ik begrijp dit. Tenzij iemand me andere bevoegdheden wil geven, mag echter niemand de indruk wekken dat ik als minister rechtstreeks iets kan opleggen. Volgens mij is er in het Vlaams Parlement geen meerderheid te vinden die van mening is dat ik of de Vlaamse Regering dit mogen. Het komt er steeds op neer een evenwicht te zoeken.

Met de hervorming van het secundair onderwijs volgen we een bepaald denkspoor. Er zullen structurele ingrepen komen. Het STEM-actieplan zal tot gecoördineerde acties leiden. Ik zal dat op korte termijn, nog voor het zomerreces, bekendmaken. Vervolgens is het aan de mensen in het onderwijs zelf om hiermee aan de slag te gaan.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik wil de minister voor zijn antwoord bedanken. We zijn in blijde verwachting van een concreter actieplan. Ik wil vooral achter zijn veren zitten omdat we niet mogen blijven stilstaan. De legislatuur duurt niet lang meer en de nood op de arbeidsmarkt is zeer hoog.

Vele scheve studiekeuzes in het onderwijs zijn onverantwoord. De minister stelt steeds dat het onderwijs zichzelf moet organiseren. We hebben hier de vertegenwoordigers van de lerarenopleidingen gehoord. Ze hebben nood aan meer onderwijskundig onderzoek om de vakdidactiek inzake ICT, wetenschap en techniek te stofferen. Er moet meer Vlaams onderzoek komen om alles in de onderwijspraktijk te kunnen toepassen. Dat is iets wat de minister wel degelijk kan stimuleren. Hij zou met de lerarenopleidingen in overleg kunnen treden. Ze zouden samen kunnen zoeken wat de Vlaamse overheid kan doen om dit te versterken.

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Minister, ik wens mevrouw Poleyn bij te treden en te ondersteunen in haar pleidooi. We hebben de voorbije weken vaak gediscussieerd over het STEM-actieplan. We hebben een interessante hoorzitting gehad, waar tal van suggesties werden gedaan die eigenlijk geen lang beraad meer vragen. Inderdaad, er zou meer aandacht kunnen worden besteed aan didactiek, aan onderzoek en aan ondersteuning van de scholen. Het is ontzettend belangrijk en het is een klein hiaat in het systeem dat er geen dergelijke centra voor didactiek zijn – in Nederland bestaan ze wel.

Minister, ik ben ook verbaasd – misschien kunt u daar meer uitleg over geven – dat STEM niet wordt vermeld in Onderwijsdecreet (OD) XXIII, ofschoon we ook over dit onderwerp al

jaren discussiëren in de commissie en er onder verschillende fracties al jaren eensgezindheid is. Er moeten sterkere inspanningen worden geleverd voor het bevorderen van onderwijs in wetenschap, techniek, wiskunde en technologie. Er zijn te weinig leerkrachten voor, er zijn te weinig leerlingen voor. Ik vraag aan u actie.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Ik kan de vraag van mevrouw Poleyn onderschrijven maar ik wil toch de volgende bemerking maken. Ik verwijs ook naar mijn betoog in de commissie bij de vraag van mevrouw Poleyn over dit onderwerp op 19 maart 2013. Ik ben ook verheugd dat het is opgenomen in het masterplan, maar het is zo dat we alles moeten doen voor het scholen, herscholen en bijscholen van mensen, voor het extra inzetten van mensen om STEM-profielen ten volle hun ding te laten doen in basisscholen en middenscholen. We moeten ook in ons achterhoofd houden dat heel wat jongeren die een STEM-opleiding hebben, vervolgens niet in een STEM-arbeidsmarktgerichte opleiding terechtkomen, en al helemaal niet in het onderwijs. De cijfers zijn duidelijk. Laat ons daar extra op inzetten.

Minister Pascal Smet: Ik ben het eens met de aanvullende opmerkingen, behalve met die van mevrouw Brusseel. Het spijt me – het spijt me echt want het was net mooi aan het gaan –, maar ik zie niet in hoe we in OD XXIII een bepaling zouden kunnen opnemen. Het is niet zozeer een probleem van decretale regeling die we moeten aanpassen, het is een probleem van doen op het veld. Nogmaals, er gebeurt al heel wat. Dat moet worden gecoördineerd en dat gebeurt niet door een overheid want pedagogische begeleidingsdiensten en koepels moeten verantwoordelijkheid opnemen.

Maar we doen toch meer dan dat. Met het STEM-actieplan en ook met de hervorming van het secundair onderwijs zijn we toch heel duidelijk de grondstroom aan het trekken om het in de toekomst op te lossen. U verwijst naar Nederland. Ik wil u dan toch zeggen dat Vlaanderen, ook op het vlak van STEM, het nog altijd veel beter doet dan Nederland.

Mevrouw Sabine Poleyn: Minister, ik daag u uit om de suggesties die er zijn vanuit het STEM-platform, zo snel mogelijk te gaan bespreken met alle actoren – lerarenopleidingen, de koepels, de commissie Onderwijs en het parlement – zodat het zo snel mogelijk – het liefst op een paar maanden tijd – kan worden geïmplementeerd.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de trage opstart van de instapstage

ACTUELE VRAAG van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tegenvallende eerste resultaten betreffende de toeleiding naar de instapstages en de WerkInlevingstrajecten

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Voorzitter, minister, collega's, sinds 1 februari 2013 is het systeem van de instapstage gestart en is het mogelijk om die ook in te voeren in de bedrijven. Het is een federale materie en een initiatief van de Federale Regering maar de stage wordt georganiseerd door de Vlaamse Regering via de VDAB. Ik dacht dat het de bedoeling was om dit jaar 4450 instapstages te realiseren. Het is een uitstekende tewerkstellingstool. We hebben er in de commissie regelmatig over gesproken. Ervaring opdoen op de werkvloer, is een van de beste methodes om zeker de doelgroep van de laaggeschoolden en de langdurig werklozen de kans te geven om opnieuw aan te pikken bij een normale tewerkstelling.

Het is net die doelgroep die daarbij gezocht wordt. Het gaat om leerlingen die geen eerste of tweede graad van het middelbaar hebben gedaan, tenzij het zesde jaar bso, en degenen die minstens zes maanden werkloos zijn.

Ik heb u een schriftelijke vraag gesteld om de aantallen te weten. Het is natuurlijk vrij recent. 1 februari is nog niet zo lang geleden. Uit het antwoord dat ik heb gekregen op mijn schriftelijke vraag, blijkt dat er nog maar 87 instapstages gestart waren, dat was tot 30 april. 6 hadden afgehaakt, maar er was nog niemand doorgestroomd. Een stage duurt drie maanden, dus men kon moeilijk verwachten dat op dat moment al iemand doorgestroomd zou zijn naar tewerkstelling. Het blijft een heel lage instap.

U hebt zelf ook een communicatie gedaan. Ik lees in de pers dat tot vrij recent er van de 135 die nu bezig zijn, maar 1 is doorgestroomd naar werk, en voor de rest niemand. De doelstelling was om effectief te gaan naar 4450. We moeten dat dus betreuren. Nogmaals, ik vind het een zeer goed instrument. Ik geloof echt in de opleiding op de werkvloer.

Minister, zijn er remediëringen? Is er overleg met de andere gewesten? U blijft bij het streefdoel van 4450. Op welke manier gaat u dat een relance geven?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, collega Laurys heeft de situatie al geschetst. Ik wil iets breder gaan, want de cijfers zijn over de hele lijn slecht.

Minister, in december hebt u met heel veel enthousiasme uw drietrapsraket naar buiten gebracht, maar vandaag blijkt dat die raket nog altijd aan de grond staat. U had toen drie instrumenten om de jeugdwerkloosheid te proberen weg te werken. U had de individuele beroepsopleiding (IBO), een bestaande maatregel, maar u ging die uitbreiden. U had de werkinlevingstrajecten die in de plaats kwamen van de werkateliers, goed om 1275 jongeren te begeleiden, ook goed voor een budget van 2 miljoen euro. U hebt dan de instapstages, waar de heer Laurys het ook over had. 4450 jongeren zouden daar een begeleiding kunnen krijgen naar werk, goed voor een bedrag van 5 miljoen euro. Ik heb het persbericht van uw hand ook gelezen. Daaruit blijkt dat welgeteld 1 van de 4450 doorgestroomd is naar werk.

Minister, een dergelijk cijfer kunt u zeker niet goed noemen. Op dit ogenblik zijn 135 jongeren bezig in een tewerkstellingsprocedure waarvoor een traject lopende is en dat hopelijk straks gefinaliseerd wordt. U hebt voor 6000 jongeren stageplaatsen, goed voor 7 miljoen euro in de begroting. Wat blijkt? Amper 100 jongeren zijn op dit ogenblik in begeleiding na een halfjaar. Hoe gaat u die 5900 andere jongeren nog gauw een stageplaats aanreiken? (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik wil een paar dingen zeggen. Om te beginnen heb ik geen communicatie gedaan. Het is zo dat een journalist mij cijfers heeft gevraagd. Wij hebben die doorgestuurd. Hij heeft ons mis begrepen en hij heeft de cijfers verkeerd geïnterpreteerd. Hij heeft zich er al voor verontschuldigd dat hij ze verkeerd heeft geïnterpreteerd.

Ik zal u twee voorbeelden geven. Hij zegt: 1 jongere volgt een instapstage. Neen, er zijn er 145 die op 22 mei een instapstage volgden. Het is normaal dat er nog maar 1 is uitgestroomd, want u weet dat het op 1 maart is begonnen in de steden Antwerpen en Gent, en elders op 1 februari. Een stage duurt minimum drie maanden. Het is dus niet zo abnormaal dat er nog maar 1 of 2 zijn uitgestroomd. Dat lijkt mij vrij normaal.

De journalist en ook u, mevrouw Peeters, zeggen dat het gaat over 6000 plaatsen. U telt die twee op. Dat is natuurlijk fout. U herinnert zich wat ik destijds op het bord heb gezet: de instapstage was een onderdeel van de werkinlevingsprojecten jongeren (WIJ-projecten). Een

jongere kan zowel een instapstage als een werkinleving hebben. Je kunt niet zeggen dat je 6000 verschillende jongeren moet hebben.

De vraag blijft of we dan slecht gestart zijn. De heer Laurys vraagt dat ook. Ik denk het eigenlijk niet. U moet weten dat dit een onderdeel van een ESF-project (Europees Sociaal Fonds) is. Bij ESF-projecten is het klassiek dat de toewijzing aan partners bijna op hetzelfde moment gebeurt als wanneer het project start. Je hebt hier echt een opstartfase waarin je de juiste consultants moet zoeken, maar ook de bedrijven waar die stages en die werkinleving kunnen gebeuren. Onze ervaring is hierbij dat dat minimum twee maanden duurt. Als je dan weet dat het is begonnen vanaf 1 maart in Antwerpen en Gent, dan zit je al aan 1 mei voor die projecten opgestart zijn.

Dat blijkt ook uit de cijfers. U zei het: 87 eind april. Er waren er 145 op 22 mei. Eén week later zitten we aan 187. Als we in die trend voortgaan, zitten we op de goede weg. Ik vind het eerlijk gezegd nog te vroeg om te spreken van een slechte start, dat is het zeker niet. Het is volgens de verwachting.

Het kan natuurlijk verkeerd lopen. Waar kan het dan aan schorten? Het kan zijn dat we niet genoeg stageplaatsen hebben, dat niet genoeg bedrijven plaats bieden voor een werkinleving of een stage. Dat is een eerste mogelijkheid. Voor de werkinleving krijg ik echter geen enkel signaal dat er een tekort is. Bovendien staan er 500 stages open bij bedrijven. Dat lijkt ook in orde. We hebben ook aan het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) gevraagd of we binnen de overheid voor een aantal stageplaatsen kunnen zorgen, zodat we zeker voldoende aanbod hebben.

Een andere mogelijkheid is dat er te weinig stagiairs zijn, dat er te weinig jongeren in aanmerking komen. We hebben het net nog verruimd. We zouden de werkinleving enkel doen voor jongeren die in 2012 ongekwalificeerd op de arbeidsmarkt kwamen, maar we hebben dat uitgebreid en gezorgd dat ook wie vroeger dan 2012 ongekwalificeerd op de arbeidsmarkt kwam, in aanmerking komt. Een beperking is wat de federale overheid ons oplegt: voor de instapstages moeten het jongeren zijn die tussen zes en twaalf maanden werkloos zijn. Dat is wel een beperking, maar goed.

Dan kan het natuurlijk nog mislopen in de match. Je kunt stageplaatsen en stagiairs hebben, maar ze moeten ook op elkaar kunnen inspelen. Dat is voor ons wel fundamenteel. Wat je niet mag doen, is jongeren naar een stageplaats sturen waarvoor ze niet de talenten of competenties hebben of kunnen hebben. Dan krijg je frustraties bij de werknemers, de stagiairs en uiteraard ook bij de werkgevers.

Vandaag ben ik absoluut niet zeker dat alles zal lukken. Ik wil enkele dingen zeker blijven doen. Ik wil blijven benchmarken. Binnen eenzelfde werkgebied hebben we soms verschillende partners. Laat ons die benchmarken ten opzichte van elkaar. Laat ons de verschillende werkgebieden benchmarken ten opzichte van elkaar en laat ons hetzelfde doen met de collega's van de andere regio's. Het ene gewest is nota bene opgestart op 1 april, een ander is nog niet gestart. Wij zijn zonder twijfel de snelste. Laat ons de benchmark houden, om iedereen onder druk te zetten om het middel te realiseren. Ik ben blij dat u beiden hebt gezegd dat u achter dat middel staat. Ik zal de VDAB maandelijks een stand van zaken vragen en zo de druk hoog houden.

De heer Jan Laurys: Bedankt voor het antwoord, minister Muyters. Het is inderdaad vroeg. Ik had een vraag om uitleg ingediend, want ik had daarover graag van gedachten gewisseld in de commissie, maar mevrouw Peeters heeft wat forcing gevoerd en heeft een actuele vraag ingediend, vandaar mijn omzetting.

Ik weet dat u beide instrumenten, zowel WIJ als de instapstages, heel belangrijk vindt. Ik verwijst naar een actuele vraag van de heer Peter Van Rompuy, enkele weken geleden. Toen hebt u gezegd dat u op die twee instrumenten die we hebben, echt ging inzetten. U hebt dat naar voren geschoven als antwoord op de jeugdwerkloosheid. We moeten er allemaal aan

duwen, zodat het slaagt. Zoals u zegt, is het wat recent en zal de tijd misschien oplossingen brengen.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, wat u zegt, is bijna een standaardantwoord geworden: we hebben het weer verkeerd begrepen. Deze keer zijn wij het als commissieleden niet enkel die het verkeerd hebben begrepen, ook de pers heeft het verkeerd begrepen. Maar u bezorgt die cijfers aan de pers. Daaruit blijkt dat van de 4450 trajecten welgeteld 1 persoon doorstroomt naar werk. Dat vind ik enorm bedroevend, minister.

De jeugdwerkloosheid is gestegen met 13 procent. In 2012 hadden we nog 35.000 jongeren, dit jaar zitten we al aan 40.000. De minister-president heeft vorige week in de plenaire vergadering nog gezegd dat jaarlijks 42.000 jongeren ongekwalificeerd uitstromen. Wat doen we? We hebben nog tijd om onze doelstellingen te halen, klinkt het. Binnen zes maanden is het december 2013. Hoe gaat u dit alles realiseren? U wilt voor 6000 jongeren stages aanbieden. Twee weken geleden hebt u in de plenaire vergadering al gezegd dat we 15.500 plaatsen die zijn gecreëerd voor IBO, niet zullen halen. Ook voor deze stageplaatsen halen we wellicht de streefcijfers niet. Intussen blijft onze jeugdwerkloosheid maar stijgen, blijft de ongekwalificeerde uitstroom stijgen en zoeken heel wat jongeren naar werk, maar vinden er geen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten blijvende aandacht hebben voor werkzoekenden, en zeker voor de kwetsbare groepen, of het nu de ongekwalificeerde uitstroom of de oudere werkzoekenden betreft. We moeten die stageplaatsen proberen in te vullen. Het is een aanbod voor die jongeren. We moeten ook andere middelen blijven aanboren, maar dat hebt u enkele plenaire vergaderingen geleden al eens gezegd.

Ik heb u horen zeggen dat u de druk op de ketel zult houden. Dit is nog maar een opstartfase, en in een opstartfase begint men langzamerhand te werken, tot het op een bepaald moment bekend en ingeburgerd raakt. Op dat moment zullen we nog eens moeten evalueren.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, ik wil even ingaan op het project WIJ. Een deel van die cijfers gaat over Antwerpen, Gent en de andere centrumsteden. Naar aanleiding van deze actuele vraag heb ik telefonisch contact gehad met een van de partners die via tendering een deel van de projecten heeft binnengehaald. Het probleem, zo wordt mij signaleerd, is dat zij klaar staan, maar dat er iets schort aan de toeleiding van jongeren naar die projecten. Als je kijkt naar de cijfers van de jeugdwerkloosheid en je vergelijkt met het aantal WIJ-trajecten dat is uitgeschreven, gaat het vaak over 6 à 7 procent van de jongeren die daarmee bereikt kunnen worden in die desbetreffende centrumstad.

Erkent u dat er een probleem is met de toeleiding? Ik wil niet zeggen dat de VDAB zijn werk niet doet, maar er is wel een hele besparingsronde door die VDAB gegaan. Hebt u daar niet te hard gesneden, waardoor de tenderpartners nu wel klaar zitten om te starten, maar eigenlijk onvoldoende jongeren aangeleverd krijgen vanuit de VDAB?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, ik ben blij dat u de cijfers, zoals we die in de krantenartikels hebben kunnen lezen, enigszins hebt kunnen rechtzetten en nuanceren. Toch deel ik nog niet meteen uw optimisme wat dat betreft, want als ik de cijfers bekijk, denk ik dat we aan het huidige tempo de vooropgestelde streefcijfers niet zullen halen na verloop van twaalf maanden.

Toch wil ik benadrukken dat ook wij de werkinlevingsprojecten en de instapstages een goede maatregel vinden om ongekwalificeerde jongeren te helpen in hun zoektocht naar werk.

Er werd in het loopbaanakkoord en in uw beleidsbrief Werk 2012-2013 trouwens ook enorm gefocust op de ongekwalificeerde uitstroom en de laaggeschoolde jongeren, alleen blijkt dat de bijkomende acties voorlopig nog niet het gewenste resultaat hebben. Ik wil u dan ook vragen om een tandje bij te steken. Wat kunt u ondernemen om meer bekendheid te geven aan die twee projecten?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Ik dank de collega's voor hun terechte vragen. Minister, eind mei 2013 waren 40.125 min-25-jarigen werkloos. De projecten die moeten worden opgestart – stageplaatsen, werkinlevingstrajecten of instapstages – zijn heel belangrijk. Wij moeten vanuit Vlaanderen gaan voor een 100 procent invulling van die plekken.

Als we kijken naar het werkaanbodbericht van de VDAB van eind mei 2013, is er één opvallend feit, namelijk dat er aan de aanbodzijde van de werkgevers een vierhonderdtal plekken zijn om die instapstages in te vullen. Dat is een toename van 421 procent. Dat is heel positief.

U sprak over een opstartfase van twee maanden, minister, maar bedrijven hebben eigenlijk langer nodig om die opstartfase te overleven, om te weten welke mogelijkheden er zijn. Ik wil ook verwijzen naar 'good practices', zoals Comeos. Die hebben een seminarie georganiseerd, om de werkgevers – er waren meer dan vijftig werkgevers betrokken – uit te leggen waarover het gaat. Alstublieft, minister, ga op tour, ga langs bij de sectoren, leg uit wat het is en welke mogelijkheden er zijn.

Ten slotte, ga ook praten met uw minister-president, die zich persoonlijk heeft geëngageerd om ook in stageplaatsen bij de Vlaamse overheid te voorzien.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Turan, ik heb daarnet gezegd dat we een brief aan het CAG hebben verstuurd om overheidsplaatsen te hebben. We werken bovendien met externe partners. Ik heb daarnet ook gezegd dat er nu 500 stageplaatsen vacant zijn bij bedrijven. Voor alle duidelijkheid, er is vandaag geen tekort aan stageplaatsen.

Mijnheer Rzoska, je kunt alles invullen, maar we moeten wel eerlijk zijn. Je moet een stageplaats invullen als de mensen de competenties in zich hebben om hun stage op een fatsoenlijke en goede manier te doen, want anders krijgt men frustraties. Ik ben niet van plan om de plaatsen zomaar in te vullen. Mevrouw Peeters, ik ben dat niet van plan. Nu niet en nooit. Dan krijg je immers frustraties bij het bedrijf en bij de stagiair. Dat mogen we niet doen, nu niet, nooit.

Mevrouw Peeters, ik begrijp u soms niet. U zegt dat ik wacht en wacht. Ik wil heel duidelijk zeggen: nee, wij wachten niet. U kunt dat ook zien aan onze cijfers van de jeugdwerkloosheid. Die zijn bij de laagste van heel Europa, de laagste van heel Europa. Wij hebben een bereik van boven 90 procent binnen de vier maanden, mevrouw Peeters. Als u het er niet mee eens bent, dan leggen we de cijfers naast elkaar. Zet uw cijfers op papier en ik zal de cijfers van Eurostat ernaast leggen. Dat u hier zegt dat we niets doen, terwijl we vandaag 90 procent en meer halen bij de jongeren, dat neem ik niet, dat klopt niet. We hebben binnen de vier maanden een aanbod voor een jongere.

U vraagt om een tandje bij te steken, en ja, wij steken samen met de sociale partners een tandje bij. Dat gebeurt ook niet overal, maar wij doen dat wel. Samen met de sociale partners sluiten wij een akkoord af, steken we een tandje bij, geven we extra middelen. Dat moet wel worden uitgerold, en als je kwalitatief wilt werken, dan doe je dat niet op een dag. Wij startten op 1 februari en 1 maart en er is een minimuminlooptijd van drie maanden, en nu zegt u dat het een schande is dat er maar één is uitgestroomd. Echt waar, als je vanaf 1 maart drie maanden telt, dan heb je eind mei nul uitstroom.

Voor alle duidelijkheid, ik geloof in dit verhaal. Ik begrijp ook dat de collega's dat doen, maar het zal niet vanzelfsprekend gaan. We zetten erop in, we blijven erop inzetten, en ik

hoop dat de jongeren heel snel stageplaatsen hebben en op die manier morgen een betere kans vinden op werk. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, u moet zich niet zo boos maken. Uw beleid werkt op dit ogenblik duidelijk niet, maar maak u daar nu niet zo boos om. Gebruik de energie die u hebt voor aanpassende maatregelen. Iedereen, alle collega's, vragen hier bijkomende, passende maatregelen. (*Applaus bij de Open Vld*)

Doe dat dan. U zegt dat er nu nog geen juiste cijfers kunnen zijn, dat er nog niet veel gerealiseerd kan zijn. Er is 7 miljoen euro uitgetrokken in het budget voor de periode 2013, 2013 is halverwege. Er zijn 6000 stageplaatsen voor jongeren, 2013 is halverwege.

Straks krijgen heel wat jongeren een schoolrapport. Wel, u krijgt misschien een tussentijds rapport. Als u vandaag een rapport krijgt, is het een dikke onvoldoende, minister. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep van de minister-president aan de Federale Regering om onmiddellijk maatregelen te nemen met betrekking tot de loonkostproblematiek van de bedrijven

ACTUELE VRAAG van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het toenemend aantal faillissementen, het dalend aantal starters en de dalende tewerkstelling op de arbeidsmarkt

ACTUELE VRAAG van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep van de minister-president aan de Federale Regering om onmiddellijk maatregelen te nemen met betrekking tot de loonkostproblematiek van de bedrijven

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep van de minister-president aan de Federale Regering om onmiddellijk maatregelen te nemen met betrekking tot de loonkostproblematiek en de concurrentiekracht van de bedrijven

ACTUELE VRAAG van de heer Björn Rzoska tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over maatregelen voor het aantrekken van meer duurzame bedrijven en de omslag naar een groene economie, naar aanleiding van misgelopen investeringsdossiers in Limburg

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister-president, in het pretpark België zijn er vele attracties. Zo is er een Vlaamse attractie, uitgebaat door de Vlaamse minister-president Kris Peeters. En er is een federale attractie, waarvoor premier Di Rupo verantwoordelijk is. Wat onze Vlaamse minister-president dringend nodig heeft is een Speedy Pass om tot bij premier Di Rupo te geraken.

Want, minister-president, uw oproep van het voorbije weekend is dezelfde als die van twee maanden geleden. U wilt opnieuw samen zitten met premier Di Rupo om te onderhandelen

over een daling van de loonkosten in dit land. De aanleiding daarvoor was deze keer volgens u het feit dat Vlaanderen, en meer in het bijzonder de economisch reeds zwaar geteisterde provincie Limburg, de voorbije weken 1200 jobs aan de neus voorbij heeft zien gaan omdat twee grote ondernemingen ervoor geopteerd hebben in Nederland te investeren in plaats van in Vlaanderen. De reden daarvoor was eens te meer de te hoge loonkosten in dit land.

En inderdaad, het probleem is gekend: de kloof in dit land tussen wat werkgevers betalen en wat de werknemers uiteindelijk overhouden, behoort tot de grootste van de wereld. Daar moet dus dringend iets aan veranderen, want er valt te vrezen dat de voorbije maanden en jaren al veel meer jobs en veel meer potentiële investeringen verloren zijn gegaan door die te hoge loonkosten. Toch heeft de Federale Regering en meer in het bijzonder premier Di Rupo in eerste instantie nogal afwijzend gereageerd op uw uitgestoken hand om te onderhandelen over die daling van de loonkosten.

Minister-president, hoe zult u ervoor zorgen dat uw woorden deze keer wel gehoord worden? Hoe zult u ervoor zorgen dat uw woorden niet eens te meer praat voor de vaak blijken te zijn?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, afgelopen weken hebben we twee belangrijke rapporten gelezen. Er was het rapport van de Nationale Bank dat aangeeft dat het aantal faillissementen in Vlaanderen blijft toenemen, met 11 procent. In Wallonië en Brussel is er een lichte daling vast te stellen. Anderzijds blijft het aantal starters dalen, met maar liefst 23 procent. Ook in Wallonië en Brussel zijn er dalingen genoteerd, maar weliswaar veel minder dan in Vlaanderen. Het eindrapport stelt dan ook dat Wallonië en Brussel het beter doen en een grotere groei hebben dan Vlaanderen, dat op amper 1 procent eindigt. Nochtans zijn we in Vlaanderen druk bezig met de transformatie van de economie, met het Nieuw Industrieel Beleid, het bankenplan en flankerende maatregelen.

Ook zegt Manpower dat de tewerkstellingsindex negen kwartalen op rij negatief was en op een historisch dieptepunt van min 3 staat. We verwachten geen verbetering op korte termijn, noch hier, noch op Europees vlak.

Welke conclusies trekt u uit de maatregelen die we nemen en de resultaten die we boeken? De transformatie van de economie voelen we vandaag aan het aantal tewerkstellingsplaatsen. Wat de economie betreft, blijven we achterwege. Welke beleidsmaatregelen en -adviezen neemt u mee uit die twee rapporten?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, we staan hier intussen met vijf parlamentsleden, zowel uit de meerderheid als uit de oppositie. Het minste dat we dus kunnen zeggen, is dat uw bezorgdheid gedeeld wordt. We weten dat we in rode cijfers zitten. Het aantal starters daalt en het aantal faillissementen stijgt. Ook de werkloosheid stijgt. We weten intussen van heel wat internationale organisaties dat we er heel slecht voor staan. Onze loonkost is een van de grotere problemen. Het ligt 7 procent hoger dan het gemiddelde en zelfs 25 procent hoger dan bij onze directe buurlanden.

Ik neem aan dat u geregeld contact hebt met ondernemers. De laatste zes maanden krijg ik meer en meer van die mensen te horen dat zij de crisis pas het laatste halfjaar structureel voelen. Ik hoorde gisteren nog de vergelijking dat het is alsof een ziekte door de huid heen nu ook het bot van onze economie aantast. We staan er dus zeer slecht voor.

Met uw oproep hebt u ook bevestigd dat we er slecht voor staan. We weten ook dat de maatregelen die tot hier toe op federaal niveau genomen zijn, ondermaats zijn. Ik erken direct dat de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid moet opnemen. Dat is zeker zo. Op het federale niveau zijn die inspanningen echter veel te laag. We weten dat de loonkostenhandicap pas tegen 2018 zal zijn weggewerkt, terwijl het vandaag al nodig is. De doorgevoerde loonkostenvermindering is veel te laag.

De heer Janssens verwees naar uw oproep van twee maanden geleden, maar eigenlijk hebt u deze oproep ook al verleden jaar gedaan, ongeveer rond dezelfde periode. In mei, in aanloop naar de zomervakantie, hebt u de Federale Regering het voorstel gedaan samen te werken aan relancedebat, maar ook toen hebt u nul op het rekest gekregen. Het is nu al minstens de derde keer dat die oproep wordt gedaan. Waarom zou het nu wel lukken?

Wij hopen natuurlijk samen met u dat het overleg er komt en dat we de juiste stappen kunnen zetten naar een oplossing voor de loonkosthandicap. Waarom zou het nu wel lukken?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister-president, er zijn tweeduizend minder starters dan vorig jaar. We gaan van vijftienduizend naar dertienduizend. Dat toont aan dat het niet 5 voor 12 is, maar minstens 12 uur. Van de Nationale Bank tot alle mogelijke andere organisaties zoals de Bouwfederatie en UNIZO: ze komen allemaal met dezelfde berichten. Er zijn amper 1,2 procent nieuwe bedrijven in Vlaanderen. Minder bedrijven zullen minder aanwerven, ze zullen eerder ontslaan. Ik geef een paar voorbeelden. Manpower: min 3 procent; tewerkstelling eerste kwartaal: min 0,4 procent; tewerkstelling sinds 2008: min 5,75 procent. Vlaamse bouwbedrijven: min 3000 jobs in de voorbije twaalf maanden.

Action kiest voor Nederland maar de Vlaamse Regering kiest niet voor actie. Dat is het probleem. Het is iets te makkelijk om een oproep te doen aan premier Di Rupo. Dat is terecht, maar ik heb geleerd dat men altijd eerst voor eigen deur moet vegen.

Wat stel ik vast? In dit land zijn er 134 subsidiemaatregelen op Belgisch en Vlaams niveau. Daarvan zijn er 63 Vlaams. 63! Ik sta zelf aan het hoofd van een onderneming met 200 mensen. De afgelopen twee weken heb ik me naast mijn dagtaak beziggehouden met een analyse van al die maatregelen naar hun werkbaarheid en efficiëntie. Ik kan u verzekeren, er zijn ettelijke manuren nodig voor zo'n analyse van alleen al die 63 Vlaamse maatregelen. Het is duidelijk: geen enkele van die maatregelen heeft een effect op de tewerkstelling bij de kmo's. De kmo's hebben geen mensen om dat allemaal uit te pluizen, dat kunnen ze zich niet permitteren, die loonkost hoort niet bij een kmo. Dat vraagt te veel energie. We moeten daarvan af. Vlaanderen moet werk maken van een lineaire lastenverlaging en stoppen met de steunmaatregelen.

Wat gaat u naast uw oproep aan premier Di Rupo op zeer korte termijn doen voor er werkelijk ongelukken gebeuren? Die zijn trouwens al gedeeltelijk gebeurd. (*Applaus van de heer Jan Penris*)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, minister-president, dames en heren, ik begin met de Speedy Pass van de heer Janssens. Ik denk dat u die niet nodig hebt: u zit al volop op de attractie, uw partij zit in de Federale Regering en kan daar elke week met premier Di Rupo overleggen. U hebt voldoende instrumenten in handen.

Ik ga de cijfers niet herhalen, ik ga het niet hebben over de situatie in Limburg. Die is bij iedereen bekend, die stond in de kranten.

Overigens, Action had al op 6 april aangekondigd dat ze in Nederland zouden opereren. Ik heb de indruk dat het naast de loonkosten ook te maken had met een politiek opbod tussen Nederland en Vlaanderen. In Nederland heeft men wat meer gekregen; naast de gratis industriegrond die u hebt aangeboden, de opleiding van personeel, heeft Nederland er nog eens een soort arbeidsplaatsensubsidie bovenop gedaan en ook nog eens medewerking bij de aanwerving. Ik zeg niet dat u moet meegaan in een dergelijk opbod omwille van bedrijven die dan grote winst gaan maken. Het toont wel aan hoe hard iedereen de bedrijven probeert te overtuigen om bij hen te komen.

Er is de loonkost, uw partij zit mee in die regering, u kunt dat daar op tafel leggen. We hebben ook nog zelf instrumenten in handen. Is het niet beter dat we inzetten op de transformatie naar een groene economie? Is het niet beter dat we bedrijven aantrekken die duurzaam investeren en die duurzame jobs opleveren dan de bedrijven waarvoor u nu door het stof kruipt?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, de directe aanleiding voor deze vragen, meerderheid over oppositie heen, is dat ik dit weekend duidelijk heb gemaakt dat we zeer veel inspanningen hebben gedaan om twee investeerders in Vlaanderen te krijgen, meer bepaald in Limburg. Het ging over aanzienlijke investeringen en werkgelegenheid, in totaal van 1200 mensen. We hebben alles uit de kast gehaald om hen te overtuigen. Dus, mijnheer Sabbe, goed geprobeerd van die actie, maar niet alleen de Vlaamse Regering, ook enkele gemeenten hebben zeer zware inspanningen gedaan. Zo hebben ze de bedrijventerreinen op een zeer goede manier ter beschikking gesteld.

We hebben daarover conference calls gehad met Londen en andere belangrijke partners, om ervoor te zorgen dat die twee dossiers goed zouden landen. In beide dossiers is op het einde – we zaten in de shortlist – meegedeeld dat de loonkost het punt was, waardoor men de weegschaal naar de andere kant heeft laten overhellen, zijnde Nederland.

Iedereen kent de loonkost per uur naargelang van de tabellen en jaartallen. In Duitsland is dat 30,4 euro, in Frankrijk 34 euro, in Nederland 32 euro en in België 37,2 euro. Het is juist dat we binnen onze bevoegdheden moeten doen wat we kunnen en moeten doen. Denk aan de extra inspanning van 317 miljoen euro die we in Limburg doen voor onderzoek en ontwikkeling en werkgelegenheid. Daar halen we alles uit onze bevoegdheden wat we kunnen. Als iemand van Open Vld daar straks iets over zou willen zeggen, wil ik wel even iets zeggen over jobkorting, wat niets te maken heeft met de loonkostproblematiek. Tenzij ze dat straks even kunnen duiden. (*Rumoer*)

Ik hoor dat sommigen zeggen dat we toch de jobkorting hebben. De jobkorting is een vermindering via de personenbelasting waardoor het netto-inkomen verhoogt. Dat heeft niets te maken met de loonkost. (*Rumoer*)

De heer Sas van Rouveroi: Dat is geen loonkostenverlaging maar inderdaad een pure belastingverhoging.

Minister-president Kris Peeters: We hebben een onduidelijkheid uit de wereld geholpen: Open Vld mengt zich niet in dit debat, en de jobkorting heeft niets te maken met de loonkost en de problematiek die ik zojuist heb aangehaald.

Ik heb herhaald, en niet voor de eerste keer, dat ik zwaar pleit voor een concurrentiepact, waarin wij doen wat we moeten doen met onze bevoegdheden. Dat is geen spelletje zwartepieten of pingpongen. Daar doe ik niet aan me. Wel moeten we met de Federale Regering rond de tafel zitten om te zeggen: “Kijk eens wat we kunnen en moeten doen. Is er ook een mogelijkheid om aan die loonkost en fiscaliteit iets te doen?”

In het verleden heb ik nagekeken of we reconversievennootschappen opnieuw kunnen invoeren in Vlaanderen, of in België, want dat kan ook in Wallonië. Dat dateert van 1983. Nu moeten we rekening houden met de Europese regelgeving die ondertussen tot stand is gekomen. Kunnen we onze steunmaatregelen, waar u altijd tegen tekeergaat, mijnheer Sabbe, omzetten in een fiscaal voordeel?

In Frankrijk heb je de ‘zones franches’ met hoge jeugdwerkloosheid, waar micro-ondernemingen bepaalde werknemers aanwerven. Jonge werklozen krijgen daar voordelen. Kunnen wij dat ook in Vlaanderen toepassen? Ik heb verschillende voorstellen, waarvoor ik de steun van en de samenwerking met het federale niveau nodig heb.

Af en toe heb ik de kans om met premier Di Rupo te praten. Na het Overlegcomité van deze voormiddag heb ik hierover gesproken met Elio Di Rupo. Ik ga ervan uit dat ik dat geen tien keer moet herhalen. De komende dagen en weken zal ik samen met jullie kunnen vaststellen welke zaken er in beweging komen. Ik ga ervan uit dat in dit halfroond vriend en vijand, meerderheid en oppositie goed inzien dat ik, wanneer ik in Limburg en de rest van Vlaanderen 10.000 jobs moet creëren, daar extra instrumenten voor nodig heb boven op die die wij kunnen en moeten ontwikkelen.

Mevrouw Turan, wat het aantal starters betreft, zitten we in een moeilijk jaar. 2012 kende een negatieve economische groei. 2013 dient zich voorzichtig aan. Ik hoop dat 2014 beter wordt.

Ik hoop dat wat minister Muylers hier daarnet heeft gezegd, ook juist is: als je vergelijkt met andere landen, blijkt dat wij twee keer minder werkloosheid hebben dan in Wallonië of dan het gemiddelde van de rest van Europa. Wij hebben het hier, in deze moeilijke omstandigheden, godzijdank nog altijd relatief goed. Maar elke werkloze is er een te veel, en elke starter die failliet gaat, is er een te veel. De daling van het aantal starters moet omgebogen worden. Begrijp mij niet verkeerd. Zeker het dalende aantal starters baart mij zorgen.

Maar u hebt ook vastgesteld dat er in de maand april weer meer nieuwe ondernemingen waren in vergelijking met april 2012. Die ondernemingsdynamiek blijft positief. We moeten daar, zodra de economie opnieuw aantrekt, gebruik van maken. We moeten daar klaar staan. We moeten jonge mensen in die richting bewegen en het ondernemerschap aanmoedigen.

Mijnheer Rzoska, ik heb dat ook al gehoord over de groene economie. Ik kijk in de lus naar Terzake. Dat heb ik ook gisteravond gedaan, samen met mijn hond, die nu wereldberoemd is geworden. Hij heeft daar weinig last van en ik probeer dat zo te houden. Er zijn heel wat initiatieven met betrekking tot het economisch beleid: de transformatiesteun, de kmo-portefeuille, het milieubeleid, het materialenprogramma, Plan C voor het innovatiebeleid, Flanders Innovation Hub for Sustainable Chemistry (FISCH), EnergyVille, enzovoort. Dat zijn allemaal zaken die resoluut gaan naar een transformatie en naar duurzame jobs.

Vergelijkingen met Wallonië zijn zeer goedkoop en niet aan de orde. Ik heb geen probleem met het feit dat Wallonië het goed doet. Maar dit vergelijken met Vlaanderen en met wat wij allemaal in stelling hebben, is populisme. Dat is misschien goed voor een of ander programma, maar het doet, wat mij betreft, niet ter zake. Wij moeten resoluut naar die nieuwe economische dynamiek. Tenzij u natuurlijk graag gesubsidieerde jobs zou creëren, maar dat is dan weer een ander probleem.

Voorzitter, collega's, ik ben mij samen met jullie zeer goed bewust van de ernst van de situatie en van de uitdagingen waar we voor staan. Vlaanderen is de economische motor van België. Dat mag u nooit vergeten, ook bij het aantrekken van buitenlandse investeerders. Wij moeten in eerste instantie alles uit de kast halen om op basis van onze bevoegdheden daarop een antwoord te bieden. Het is aangewezen om daarover samen met de Federale Regering een concurrentiepact af te sluiten. Soms moet men in het leven wat geduld hebben. Een van mijn vele slechte karaktertrekken is dat ik dat niet heb. Maar ik zal daar blijven voor pleiten omdat ik ervan overtuigd ben dat wij dat absoluut nodig hebben. Onze ondernemers en werknemers in Vlaanderen kijken daarnaar uit.

De heer Chris Janssens: Minister-president, ik moet vaststellen dat u vorige zondag ofwel een aantal CD&V'ers tijdens hun brunch hebt willen enthousiasmeren, ofwel dat u een toespraak hebt gehouden voor de aanwezige journalisten, zodat zij op maandagochtend met krantenkoppen konden uitpakken waarin zij stellen hoe zwaar u tekeergaat tegen premier Di Rupo en tegen de Federale Regering wanneer het gaat over de concurrentiekracht van onze bedrijven en over de daling van de loonkosten. "De toestand is dramatisch", klonk het in de krantenkoppen, en "Premier Di Rupo moet nu overgaan tot actie".

Als ik u nu bezig hoor, blijft het bij woorden en verklaringen, zonder de gedrevenheid die u zichtbaar hebt als u spreekt voor uw eigen publiek. Dan vraag ik mij af, minister-president: welke waarde moeten de Vlamingen nog aan uw woorden hechten als het telkens bij verklaringen en woorden blijft, zonder dat ze gevolgd worden door daden? Maak dus inderdaad gebruik van die Speedy Pass die u in handen hebt door van uw federale ministers te eisen dat ze dit dossier op tafel leggen. Onze ondernemers en werkzoekenden hebben geen geduld meer. Het water staat hun aan de lippen.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. De problemen waar we voor staan, vergen samenwerking. Zowel de federale overheid als de Vlaamse overheid moet er het maximale uithalen om dat te verhelpen.

De federale overheid moet doen wat ze moet doen. Er is al een bevrozing van loonkosten. Moet er meer kunnen gebeuren, dan moeten ze daar ook meer doen.

Maar wij moeten hier in dit halfroond kijken of wij het maximale doen wat onze bevoegdheden betreft. Ik heb verwezen naar het bankenplan, dat voor een stuk wordt uitgevoerd. Andere stukken moeten nog onderzocht en gefinaliseerd worden. Inzake de transformatie van de economie, de transitie van de kmo's, de industrialisering van de kmo's en de versterking van de kmo's, zitten we volgens de SERV, die vorige maand een rapport heeft uitgebracht, ook nog altijd in een studiefase. Ik wil niet al te kritisch overkomen, maar u hebt zelf gezegd dat u een slecht karakter hebt wat geduldig zijn betreft. We moeten ervoor zorgen dat we wat we zelf doen, goed doen, en dat we het maximale eruit halen.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad zo: Vlaanderen moet doen wat het moet doen. Absoluut. En wij moeten waakzaam blijven dat we onze verantwoordelijkheid opnemen. Het is wel overduidelijk dat wat de federale overheid op dit moment doet, veel te weinig is. Tegen 2018 de loonkosthandicap wegwerken enkel en alleen met de loonstop, zal niet lukken, zeker als we zien dat ongeveer al onze buurlanden hetzelfde doen. Zo blijven wij met het probleem zitten. Er zal dus meer nodig zijn.

Een tweede punt dat ik wou aanhalen, was de discussie over de Jobkorting. Een belangrijk aspect dat u niet vernoemd hebt, is dat een studie aantoonde dat die jobvernietigend werkte. Dat is nog het ergste.

Ik heb nog een laatste punt. Waar ik mij het meeste zorgen over maak, zijn een hele reeks andere studies. Het zijn eerder subjectieve studies over het gevoel van ondernemers en het feit dat ze zich verkeerd behandeld voelen door de federale overheid en dat ze te weinig respect krijgen voor de inspanningen die ze doen. Dat ondermijnt het vertrouwen in onze economie. In alle debatten die we hier de laatste 3 à 4 jaar over de economie gevoerd hebben, is dat het kernpunt geweest. Dat vertrouwen krijgen we maar niet hersteld.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, collega's, het was misschien de moeite geweest om over werk en economie een actualiteitsdebat te voeren. Over de onderwijshervorming, waarvan Bart De Wever zelf zegt dat die er nooit komt, hebben we 3,5 uur gedebatteerd. Over de toekomst van de economie van hier, houden we zelfs geen debat.

Waar was CD&V, waar was sp.a en waar was Open Vld toen zelfs een ACV'er voorstelde om een indexsprong te doen in januari? Waar was u toen? Op dat moment was er een mogelijkheid om een eerste stap te zetten voor de vermindering van de loonkosten. Waar was u allemaal? Waar waren uw collega's toen de 2,5 procent erbij is gekomen die de gap met Duitsland nog groter gemaakt heeft? Ik denk dat u daar de hand in eigen boezem moet steken.

Wat de steunmaatregelen betreft, minister-president, nodig ik u persoonlijk uit bij mij in het bedrijf om de 3 belangrijkste steunmaatregelen van de 63 zelf administratief af te wikkelen. U zult de onwerkbaarheid van het beleid inzake steun- en subsidiemaatregelen dan zelf merken.
(Applaus bij LDD)

De heer Björn Rzoska: Minister-president, u hebt de verwijzing naar het Marshallplan afgedaan als populisme. Wij zijn als partij altijd bereid om eens over de grenzen te gaan kijken, zeker als een systeem goed werkt en goede resultaten oplevert. Ik wil u er ook aan herinneren dat het uw eigen partijgenoot is, de heer Sauwens, die in maart in De Standaard de loftrompet stak over de situatie van Wallonië en over de vooruitgang die men daar maakt. Als u ons dan populisme verwijt, vind ik dat toch wel een heel kleine kant van u.

Ik heb volgende bijkomende vraag. We hebben al meerdere keren in dit parlement, in dit halfroond, gesproken over de loonkostenhandicap. De laatste keer was op 17 april, naar aanleiding van actuele vragen over Volvo Gent. U hebt toen overleg aangekondigd met Di Rupo en u sprak van het Nieuw Industrieel Beleid met actie 50, het concurrentiepakket. Wat is er gebeurd tussen 17 april, de laatste keer dat we erover spraken, en vandaag om dat concurrentiepakket te bereiken?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister-president, ik denk dat u niets nieuws verkondigd, het is een gekende problematiek. Uw analyse is ook niet nieuw en de vraag naar overleg ook niet. Die staat zelfs vermeld in het Nieuw Industrieel Beleid, want in actie 50 staat dat er voortdurend moet worden afgestemd met de federale overheid over het concurrentievermogen. En dat doet u ook.

Vlaanderen neemt heel wat initiatieven, maar dat is niet genoeg. Ook de federale overheid neemt initiatieven, maar ook dat blijkt onvoldoende te zijn. We missen buitenlandse investeringen. Ook de investeringen van kleine en middelgrote ondernemingen blijven uit, wat heel jammer is.

Naast de loonkost is er nog een ander probleem dat hier nog niet aan bod is gekomen, met name de energiekost. Ook die kost is niet te onderschatten in het concurrentievermogen van de bedrijven.

Minister-president, ik heb geen specifieke vraag voor u maar wel een algemene vraag van onze fractie. En die vraag is dat u voluit zou gaan voor steun aan onze ondernemers. Die ondernemers hebben dat nodig. Ondernemen betekent ook jobs, en het zijn precies die jobs waar we hier naar vragen.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Minister-president, het wordt een slechte gewoonte om andere overheden de les te lezen. Neem eens een spiegel, niet om uzelf te bewonderen maar om u de vraag te stellen wat u kunt doen met uw Vlaamse Regering om het de Vlaamse bedrijven wat gemakkelijker te maken. Ik geef u een aantal actieruimten. De bedrijven kreunen onder de hoge energiekosten. Bedrijven smeken om goedgeschoolde arbeiders. Bedrijven hebben ruimte nodig om zich te vestigen. Bedrijven hebben baat bij een goede mobiliteit en bereikbaarheid. Zij hebben rechtszekerheid nodig.

Minister-president, dat zijn allemaal terreinen waarvoor u bevoegd bent, waarop u betekenisvol een verschil kunt maken en waarop u niet thuis geeft.

Minister-president Kris Peeters: We kunnen daar in de commissie misschien nog eens wat dieper op ingaan.

Mijnheer van Rouveroij, dit is oppositietaal, maar ik verwijt u dat niet. We boeken vooruitgang op al die domeinen. We werken daar hard aan. We spelen hier geen spelletje zwartepieten. We willen wel samen de uitdagingen aangaan in de veronderstelling dat een aantal bevoegdheden zich nog altijd op het federale niveau bevinden. Als we bijvoorbeeld voor Limburg al 317 miljoen euro hebben uitgetrokken, dan kunt u moeilijk zeggen dat we daar zelf niet het voortouw nemen, integendeel.

Mevrouw Fournier, het is juist dat het Nieuw Industrieel Beleid vooral in actie 50 uitdrukkelijk bepaalt om het Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen samen met het federale niveau alle kansen te geven.

Mijnheer Rzoska, intussen hebben we daar sinds die laatste oproep, met Waals minister-president Rudy Demotte over gepraat. We hebben onze voorstellen verder uitgewerkt. Op die manier zijn wij goed voorbereid om na te gaan wat er op het federale niveau kan en moet gebeuren.

De heer Chris Janssens: Minister-president, ik wil nog een oproep doen en een bedenking maken. Ik roep u op om dringend werk te maken, niet alleen van een significante daling van de lasten op arbeid maar ook van administratieve en fiscale vereenvoudiging zodat ondernemen en werken opnieuw lonend worden. Over één zaak ben ik het met u eens: wanneer we wachten tot na de verkiezingen van volgend jaar, dan zal het veel te laat zijn. Uw antwoorden vandaag geven me echter weinig hoop. Zij geven ook weinig hoop aan potentiële investeerders en aan Vlaamse ondernemingen en werkzoekenden dat er snel iets zal veranderen. U verklaart veel en u bekijkt veel maar uiteindelijk loopt u aan de hand van de federale premier Di Rupo. Van een Vlaams minister-president, van een kopman van een Vlaamse en federale regeringspartij, verwachten wij toch wat meer.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, u hebt gezegd dat moet worden nagegaan wat er op federaal vlak kan en moet gebeuren. Ik ondersteun u daarin en zal dat blijven doen. Ik vraag echter dat u daarbij één zaak onthoudt, namelijk dat Wallonië en Brussel meer starters en minder faillissementen hebben dan Vlaanderen. Als het federale kader een verklaring kan zijn voor de situatie in Vlaanderen, dan klopt er iets niet. Ik vraag u daar rekening mee te houden.

De heer Matthias Diependaele: Mevrouw Turan, ik denk dat ook de subsidiepolitiek in Wallonië daar voor veel tussenzit. Daarmee hebt u uw antwoord.

Minister-president, ik heb hier in heel de zaal wel steun gehoord voor uw oproep. We zijn het er allemaal over eens dat er dringend iets moet gebeuren aan die loonkosten, en dat dit voornamelijk federaal zal moeten gebeuren. Dan rijst de vraag, hoewel ik niet denk dat u die kunt beantwoorden: waarom denkt u dat het nu voor de derde keer wel zou lukken? Ik wil onderstrepen dat wij absoluut uw oproep steunen, maar hoe meer die oproep wordt herhaald, des te meer bevestigt u eigenlijk dat men federaal totaal in gebreke blijft op dit punt.

De heer Ivan Sabbe: Ik zou graag hebben dat men hier ophoudt met voortdurend de federale overheid de zwartepiet toe te spelen. Dat kan, maar dat kan pas als men zelf zijn huiswerk doet. Ik heb hier al de volgende suggestie gedaan. Wij geven 417 miljoen euro aan subsidies. Tegelijkertijd betalen de bedrijven 355 miljoen euro aan gemeentelijke belastingen. Als de Vlaamse Regering dus een deal maakt met de steden en gemeenten, dan kan er een lineaire lastenverlaging voor de bedrijven van 355 miljoen euro komen. Daar kan een toemaatje op komen, want dat subsidiebeleid, dat administratief zeer ontransparant is, kost 417 miljoen euro. Dat is een eerste oplossing. *(Opmerkingen)*

Ik heb een tweede oplossing, namelijk 800 miljoen euro besparen door het overbodige tussenniveau van de provincies af te schaffen. Dat is wél uw bevoegdheid, zeker gezien de overdracht van de bevoegdheden. Dan komen we al op 1,2 miljard euro.

Minister Muylers maakt zich druk over het feit dat we hem opjagen, omdat hij vindt dat men in één oogwenk niets kan doen, maar vier jaar is geen oogwenk. In die vier jaar had men al heel wat meer kunnen doen. Mijn conclusie luidt: ik vrees dat we in de staat waarin we ons bevinden, geen minister van Economie en een minister van Werk nodig hebben, maar een crisismanager die de daad bij het woord voegt. Die Bruce Willis, die ik hier al veel heb aangehaald, die hebben we momenteel nodig om snel en efficiënt actie te nemen. *(Applaus bij LDD)*

De heer Björn Rzoska: Mijnheer Diependaele, in verband met die subsidies moet u maar eens bekijken wat de Vlaamse Regering eigenlijk heeft geprobeerd qua subsidies om Action en dat andere bedrijf in Limburg te houden. Ik denk niet dat u Wallonië de zwartepiet moet toespelen als het gaat over subsidiepolitiek.

Deze Vlaamse Regering kijkt altijd naar de overkant van de straat wanneer er slecht nieuws te vertellen valt. Nochtans zitten twee van de drie partners in die Vlaamse Regering ook in de Federale Regering. Het wordt eens tijd dat u daarmee stopt. Uit de geschiedenis van dit dossier blijkt dat deze kant van de straat in het dossier vooral uitblinkt in aankondigingspolitiek, maar realisaties blijken tot op vandaag zeer, maar dan ook zeer magere beestjes te zijn. (*Applaus bij Groen, Open Vld en LDD*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de lopende onderhandelingen betreffende een nieuwe Financieringswet en de bijdrage van de deelstaten aan de budgettaire sanering en de vergrijzingskosten binnen België

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister-president, dit is de zoveelste aflevering over de Financieringswet.

Als we de pers mogen geloven, zitten de gesprekken binnen het Comité de mise en oeuvre des réformes institutionnelles (COMORI) over de Financieringswet in de laatste rechte lijn. Ik lees dat men morgen of overmorgen, of alleszins toch deze week, zou landen. Dat zou toch de bedoeling zijn, ware het niet dat er opnieuw een kink in de kabel dreigt te komen. Er moeten budgettaire maatregelen worden genomen om Europa tevreden te stellen ten aanzien van de nv België, waarbij de vraag rijst wie welke inspanningen doet. Wat doet de federale overheid? Wat doen de deelstaten? Wat doen de lokale besturen? Blijkbaar koppelt men dat politiek aan het al dan niet goedkeuren van de Financieringswet op zich. Als ik het goed heb begrepen, zeggen een aantal partijen binnen COMORI dat er eerst een overeenstemming moet zijn over het stabiliteitsprogramma, dat Vlaanderen trouwens nooit heeft gevalideerd. Er moet dus eerst overeenstemming zijn tussen de federale overheid en de deelstaten over de budgettaire inspanningen. Als die er niet komt, dan komt de Financieringswet er niet of wordt die uitgesteld.

Minister-president, wat vindt u van bijkomende besparingen, gelet op het feit dat uw minister van Begroting nog op 7 mei in de commissie van dit parlement heel duidelijk heeft gezegd dat er voor Vlaanderen van extra begrotingsinspanningen geen sprake kan zijn? Wat vindt u van dat begrotingspad dat er moet komen? En vooral, wat vindt u van de politieke koppeling die men maakt tussen dat aspect en de Financieringswet op zich?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, als minister-president ben ik bij die onderhandelingen niet betrokken. Mijnheer Van Hauthem, u zult echter zeggen dat ik overal tussen zit enzovoort. Ik kan al voorspellen dat dit een van uw replieken zal zijn.

Ik heb begrepen dat er zeer intensief over de Financieringswet is onderhandeld. Er is niets nieuws onder de zon. Met betrekking tot de overdracht van de bevoegdheden wordt in de Financieringswet de overdracht van de middelen georganiseerd. We moeten twee zaken hiervan onderscheiden. Over het eerste element, de usurperende bevoegdheden, heeft de heer Van Hauthem geen vraag gesteld, waarvoor dank.

De heer Joris Van Hauthem: Dat komt nog.

Minister-president Kris Peeters: Dat zal dan in de repliek volgen. De saneringsbijdrage is op zich ook niet nieuw. In het rapport van de Hoge Raad van Financiën staat dat bij een overdracht van middelen en bevoegdheden moet worden nagegaan in welke mate er een saneringsbijdrage kan volgen.

Over de usurperende bevoegdheden hebben we het hier al gehad. De saneringsbijdrage kan al dan niet aan de financieringswet worden gekoppeld. Een ander element is de afgewende Europese boete en de bijkomende inspanningen die Europees commissaris Rehn en andere mensen op dat niveau België voor 2013 en 2014 hebben opgelegd.

Ik vrees dat de heer Van Hauthem me hierover nog vragen zal stellen zodra de onderhandelingen zijn afgelopen. Ik weet niet of dat vandaag of morgen zal gebeuren. Ik ga er wel van uit dat elk akkoord door ons zal worden bekeken en hier zal worden bediscussieerd.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, u hebt net verklaard dat u niet mee onderhandelt. Ik wil dat wel geloven, maar u kan niet zo maar zeggen dat u er niets mee te maken hebt.

Minister-president Kris Peeters: Ik onderhandel niet mee.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, ik neem aan dat u over telefoonlijnen beschikt. Indien u daar geen gebruik van zou maken, zou u onverantwoord optreden. U zou de belangen van uw eigen deelstaat niet ter harte nemen.

De bijkomende inspanningen die de EU en de Hoge Raad van Financiën van ons vragen, kunnen met behulp van de usurperende bevoegdheden worden geleverd. We kunnen er ook voor kiezen de aan de bevoegdheidsoverdrachten verbonden middelen niet voor 100 procent over te dragen. Het kan ook door middel van de responsabiliseringsbijdrage voor de ambtenarenpensioenen.

Mijn vraag is echter of er dan geen politieke koppeling tussen dat gedeelte en de Financieringswet is. Is het dan niet zo dat er eerst een begrotingspact, als ik het zo mag noemen, moet komen vooraleer alle voorzitters in de COMORI de Financieringswet hun zegen geven. Heb ik dat goed begrepen?

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, voor welke uitdaging staan de minister-president, de Vlaamse Regering, dit halfroend en de zes miljoen Vlamingen, als Vlamingen en als inwoners van de deelstaat België? Er is een saneringsnorm van 3 procent van het bbp, 13 miljard euro, gespreid over een periode van drie jaar. Er is de kostprijs van de vergrijzing, die ook goed is voor 3 procent van het bbp en die over een periode van enkele jaren 13 miljard euro zal bedragen.

Vlaanderen zal hier met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid ook een steentje aan moeten bijdragen. Daar zal de Vlaamse Regering niet aan ontsnappen. Daar mag ze ook niet aan ontsnappen. Het betreft hier een gemeenschappelijke opdracht van alle overheden en van alle inwoners van dit land.

Minister-president, de vraag van Open Vld is en blijft wanneer u dat nu eindelijk eens zult voorbereiden. We hopen dat u in september 2013, wanneer we naar uw verklaring in verband met de begroting voor 2014 mogen luisteren, tenminste budgettaire ruimte zult creëren voor deze tsunami die op Vlaanderen afkomt.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Onze fractie is het er in principe mee eens dat elke deelstaat een bijdrage moet leveren voor het saneren van de openbare financiën, zeker omdat we via de

Bijzondere Financieringswet de afgelopen jaren natuurlijk wel goed bedeed zijn geweest. Wat buiten kijf staat, zijn de vergrijzingsproblemen. Ook de rentelasten zijn er niet alleen voor België, maar ook voor Vlaanderen.

Het moet natuurlijk een en-enverhaal zijn. Het kan niet zo zijn dat wanneer wij langs onze kant inspanningen doen, men aan federale kant stopt met inspanningen te leveren. Het moet geloofwaardig zijn.

Ik zou ook willen pleiten voor transparantie. Er wordt gesuggereerd en er werd al eens gesproken over partiële overdracht van middelen. Iets anders is natuurlijk een volledige overdracht van middelen, maar net voor de overdracht zwaar besparen op het federale niveau. Ik zou dus een oproep willen doen om veel transparantie aan de dag te leggen.

Mijn vraag is nog de volgende: het stabiliteitsprogramma is ook dit keer weer ingediend zonder overleg met de federale overheid. De Europese Commissie heeft opgeroepen om overleg te hebben en om duidelijke afspraken te maken tussen de verschillende entiteiten van dit land. Zijn er al stappen gezet?

Minister-president Kris Peeters: Als deelstaat moeten we natuurlijk ook oog hebben voor een inspanning die iedereen moet doen: de lokale overheden, de regionale of deelstaatregeringen en de federale overheid. Het is hier al honderd keer gezegd – en ik zal het ook blijven zeggen – dat wij drie jaar op rij een begroting in evenwicht hebben, en dat evenwicht is niet bereikt in Wallonië, is niet bereikt in Brussel en is niet bereikt op het federale niveau. Er is een evenwicht dat wij heel belangrijk vinden, dat koers houdt en waar de andere deelstaten nog niet in geslaagd zijn en ook niet de Federale Regering. Als u zegt dat er een bijdrage moet worden geleverd, dan zeg ik dat er al een bijdrage is geleverd. De vraag gaat zijn of dit voldoende is en of er nog iets zal moeten worden toegevoegd. Bij de begrotingscontrole hebben we onderstreept dat er voor 150 miljoen euro betaalkredieten en voor 100 miljoen euro vastleggingskredieten in de begroting 2013 zijn opgenomen. Dat wil zeggen dat er boven op het evenwicht 250 miljoen euro is geprovisioneerd.

Mijnheer Vereeck, ook ik pleit voor grote transparantie, als men eenmaal een akkoord heeft bereikt, over hoe het allemaal in elkaar steekt. Het zal hier aanleiding geven tot een debat, evenals op andere plaatsen.

Mijnheer Van Hauthem, maak u geen zorgen. Ik ga ervan uit dat iedereen die aan de onderhandelingstafel zit – en waar ik voor alle duidelijkheid niet bij ben – zeer goed weet welke evenwichten en welke belangen er moeten worden verdedigd.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, u hebt inderdaad bij de begrotingswijziging in een aantal kredieten voorzien die het mogelijk maken – neem ik aan – om als er een akkoord zou komen over bijvoorbeeld de usurperende bevoegdheden, deze te kunnen betalen zonder dat er opnieuw een begrotingswijziging moet worden doorgevoerd. De minister van Begroting heeft ook gezegd dat hij vasthoudt aan het evenwicht en dat we geen extra inspanningen zullen doen, tenzij de rest ook extra inspanningen doet. Ik heb de indruk dat men er niet toe geneigd is of het eventueel ook niet kan. Mijn eigenlijke vraag was of het zo is dat er, politiek gesproken, geen koppeling is tussen de timing van de Financieringswet en het feit dat er al dan niet een akkoord moet zijn over de budgettaire inspanningen die alle entiteiten moeten doen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de nieuwe benoemingen van economische adviseurs en recente uitspraken betreffende buitenlandse handel door federaal minister Didier Reynders

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik sta hier voor de elfendertigste keer zou ik zeggen, met het risico dat ik eindeloos in herhaling val, maar ook in het besef dat wanneer we dit hier niet ter sprake brengen en wanneer we niet reageren, er een soort gewenning en aanvaarding van de voldongenfeitenpolitiek van federaal minister Reynders ontstaat. Tegen die achtergrond moet ik u confronteren met het artikel dat maandag is verschenen in *La Libre Belgique* en waarbij minister Reynders zowat de helft van het artikel gebruikt om alles af te branden wat u hier de voorbije zes jaar hebt verkondigd en verdedigd. De Morgen vat dat samen als ‘Reynders loopt over Peeters heen’.

Als u zegt dat het federale niveau geen economische raadgevers kan aanduiden, en wanneer u een procedure opstart bij de Raad van State, wat doet minister Reynders dan? Hij duidt er nog enkele nieuwe aan tijdens de reis. Als u zegt dat u met Flanders Investment & Trade (F.I.T.) en vanuit Vlaanderen eigen accenten legt, dan zegt minister Reynders – hij gebruikt nog net het woord ‘onnozelaars’ niet –: er zijn maar twee begrippen die tellen, Belgium en Brussels. Wat denkt hij over wat u zo belangrijk vindt en waar u telkens mee uitpakt, namelijk uw economische missies? Ik zal mijn beste Frans boven halen om hem te citeren: “Peut-être certains sont-ils tentés de venir sans le prince ou sans le fédéral. Mais quand le prince est là, les portes s’ouvrent. (...) Et quand moi je suis là, je représente l’Etat.”

Het klinkt bijna als ‘L’état, c’est moi’. Misschien heeft die man een probleem, maar ik denk dat ook u een probleem hebt, want u slaagt er niet in, ondanks alle inspanningen, om die man te stoppen. Mochten het alleen woorden in een krant zijn, dan zouden we het daarbij kunnen laten, maar we zien ook dat op het terrein die man verder gaat en dat u hem niet kunt stoppen. Graag een reactie, minister-president.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega Van Overmeire, wanneer wij als belangrijkste deelstaat, zeker wat export betreft, de economische motor zijn van België en wij 80 procent en meer van de export van België voor onze rekening nemen, is dit een positie waar de betrokken federale minister Reynders – of heeft hij een andere naam? – natuurlijk absoluut rekening mee moet houden. Wij zijn naar de Raad van State gestapt tegen het KB van 24 januari 2013 houdende het statuut van adviseurs in economische diplomatie, omdat we ervan overtuigd zijn dat Reynders daar zijn bevoegdheden te buiten gaat. Ook het Waalse Gewest is trouwens tussenkomende partij. Ik kijk vol vertrouwen uit naar de uitspraak van de Raad van State. Ik heb ook gezegd dat, mochten wij ons vergissen – wat af en toe eens gebeurt –, wij ons zullen schikken naar het arrest.

Collega Reynders heeft niet de wijsheid om een uitspraak van de Raad van State af te wachten en gaat ermee door. Ik betreur dat. Het is niet wijs om zo te handelen. Het is ook niet wijs om bepaalde uitspraken in bepaalde kranten te doen, tenzij het natuurlijk een fout is van de journalist, wat nooit is uitgesloten. Iemand die meent om niet alleen voor het federale niveau te kunnen optreden maar ook de deelstaat Vlaanderen te kunnen vertegenwoordigen als federale minister, zou ik toch aanraden andere taal te gebruiken, mocht de journalist Reynders juist hebben geciteerd.

Degenen die mij sportief uitdagen, weten dat wat lopen betreft, ze toch voorzichtig moeten zijn, en zeker wanneer men denkt over mij te kunnen lopen. Dat is nog zwaarder.

Wij gaan binnenkort naar de Verenigde Staten met de minister-president van Nederland. Ik ga ervan uit dat deze reis onverkort kan plaatsvinden. Wij zullen ook de volgende weken een aantal buitenlandse contacten op hoog niveau hebben. Wij gaan onverkort door. Ik laat mij niet van de wijs brengen door bepaalde uitspraken die ik absoluut niet wijs acht. Ik denk dat, in een rechtsstaat levende, wanneer we niet akkoord gaan met een bepaalde beslissing, wij naar de Raad van State stappen, die daarover zal oordelen. Wanneer iemand het risico neemt dat hij alles opnieuw tot nul moet afbouwen, dan is dat zijn verantwoordelijkheid. Voor de rest maak ik mij niet te veel zorgen.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik moet zeggen dat ik mij meer zorgen maak dan u. Zeker op korte termijn valt er niet veel beterschap te verwachten met deze houding. Het artikel kan onmogelijk de fout van een journalist zijn. Ik neem aan dat een journalist al eens één woord of één lijn overdrijft, maar moeilijk een halve bladzijde. Dat getuigt absoluut niet van het respect dat van de heer Reynders mag worden verwacht voor Vlaanderen, dat uiteindelijk, zoals u zelf zegt, voor 82 tot 83 procent van de export verantwoordelijk is.

U zegt dat we de uitspraak van de procedure bij de Raad van State afwachten. Kunt u nog eens herhalen wanneer u die uitspraak verwacht? Hoeveel economische raadgevers zullen er dan aangeduid zijn, tegen dit tempo, en in welke situatie belanden we dan? Ik denk dat we dan uiteindelijk opnieuw voor voldongen feiten staan.

Ik vraag me af, minister-president, of we naast de puur juridische weg en het voor het overige bijna negeren van de uitspraken van die man, niet meer moeten inzetten op het nog eens samenbrengen van de drie regio's en via de Federale Regering, uw collega's en partijgenoten daar, meer druk moeten uitoefenen op die man zodat hij eindelijk tot een meer realistische aanpak komt en dat hij de grondwettelijk afgesproken verdeling van de bevoegdheden gaat respecteren.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, het duurt nu toch al een tijdje, maar er zijn twee soorten van gelijk die men kan hebben: men kan het juridisch gelijk hebben en men kan het politiek gelijk hebben. In de ideale wereld vallen die twee natuurlijk samen, maar dat is in dit land helaas niet altijd zo. Wij hebben in het verleden ook al verschillende keren juridisch gelijk gekregen en toch deed men voort met de dingen waarvoor men juridisch al ongelijk gekregen had.

Hoe kunt u dit stoppen? Dat kunt u doen, los van de vraag of u juridisch gelijk hebt, door te stellen dat u, als het zo zit, geen samenwerkingsakkoorden meer sluit. Het hangt ervan af of u het bijzonder belangrijk vindt. Misschien vindt u het politiek iets minder belangrijk, dat kan ik wel begrijpen. U hebt wapens in handen, waarmee u uw wil kunt doordrijven en kunt zeggen: "Wij hebben gepraat en gevraagd en u doet maar door. Nu is het genoeg geweest. Als het zo zit, is er geen samenwerking meer mogelijk en sluiten wij geen samenwerkingsakkoorden meer." Dat zou u perfect kunnen doen. Anders moet u Duffy op de heer Reynders afsturen, dat is misschien ook een mogelijkheid.

Minister-president Kris Peeters: Die hond gaat wereldberoemd worden, ik heb het al gezegd. Collega's, wij gaan niet alleen naar de Raad van State, ook het Waalse Gewest heeft zich aangesloten. Het is geen armworsteling tussen Reynders en Peeters. Onze Waalse collega's hebben zich daarbij aangesloten. Ik ga ervan uit dat de uitspraken die ik vandaag heb gedaan, inzicht brengen. We zullen van zeer nabij opvolgen welke bijkomende maatregelen we kunnen treffen, altijd wetende dat we in een rechtsstaat leven en dat ik de maatregelen kan treffen die nodig zijn om deze discussie omtrent de bevoegdheid voor eens en voor altijd uit de wereld te helpen.

De heer Karim Van Overmeire: Ik dank u, minister-president, hoewel u helaas niet antwoordt op mijn vraag wanneer u de uitspraak van de Raad van State verwacht en wat de

situatie dan zal zijn, wanneer al die mensen in al die landen een titel hebben gekregen en we achteraf moeten zeggen dat het niet helemaal juist was.

Er past maar één begrip bij de heer Reynders: te kwader trouw. Het kan geen vergissing zijn. Ik betreur dat we dit debat keer op keer moeten voeren en dat ik hier sta. Het zijn net degenen die nog geloven in de levenskracht van de Belgische federatie – en ik stel vast dat dat toch nog een aantal mensen zijn – die zouden moeten pleiten voor respect van de regels en een goede naleving ervan, van de bevoegdheidsverdeling. Het is net door dat telkens, keer op keer, doelbewust en op een arrogante manier te overtreden, dat er ergernis wordt gezaaid in Vlaanderen, en daardoor kunnen steeds minder Vlamingen zich in de Belgische constructie herkennen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.23 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.41 uur.*

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

1° het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), opgemaakt in 's Gravenhage op 23 juni 1993, en

2° de akte van wijziging van het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), en de bijlage, opgemaakt in Kopenhagen op 17 december 2002

– 1892 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met

1° het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), opgemaakt in 's Gravenhage op 23 juni 1993, en

2° de akte van wijziging van het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), en de bijlage, opgemaakt in Kopenhagen op 17 december 2002.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Overmeire, verslaggever, heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, collega's, dit ontwerp van decreet werd ingeleid door minister Lieten. Het gaat om een organisatie in het kader van de Europese Conferentie van Post- en Telecommunicatieadministraties (CEPT). De CEPT werd in 1959 opgericht door 19 landen. Inmiddels zijn er 48 lidstaten.

Binnen de CEPT bestaan een aantal organisaties, waaronder het Europees Comité voor Radiocommunicatie. Wat hier nu voorligt, het Europees Bureau voor Radiocommunicatie, is opgericht als een permanent vaktechnisch centrum inzake radiocommunicatie om dat Europees Comité bij te staan en te adviseren.

Intussen, collega's, is dat bureau al vervangen, omdat men geprobeerd heeft om de opsplitsing tussen radio en telecommunicatie te overstijgen. Men heeft gekozen voor een

bureau dat onder de naam Europees Bureau voor Communicatie door het leven zal gaan, maar dezelfde bevoegdheden zal waarnemen. Dat is wat u in de akte van wijziging kunt lezen.

De bespreking in de commissie was zeer kort en ging vooral over het feit dat het dertien jaar geduurd heeft om het gemengde karakter van dit verdrag vast te stellen. Uiteindelijk werd het ontwerp van decreet unaniem aangenomen met tien stemmen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 1892/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – 1966 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Van der Borght, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijke verslag, ook gezien de grote aanwezigheid van de collega's. Het is besproken in de commissie Welzijn. Collega Gysbrechts zal een betoog houden.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik dacht dat we een nieuwe regeling hadden en dat, als er een belangrijke mededeling van een verslaggever was, je dat moest aanvragen, en er anders gewoon naar het schriftelijke verslag werd verwezen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft dat met mij besproken. Ik heb gezegd dat ze zelf mocht oordelen, en ze heeft uiteindelijk geoordeeld om te verwijzen naar het schriftelijke verslag. Maar het klopt dat er normaal gezien geen verslag meer wordt gedaan, tenzij de verslaggever daar uitdrukkelijk om verzoekt.

Er zijn nog twee andere bepalingen in dat verband: bij een begroting kun je niet verwijzen naar het schriftelijke verslag, en als er geen schriftelijk verslag voorhanden is, moet er mondeling verslag worden gedaan.

De heer Jan Penris: Ik ken het reglement, voorzitter, maar het verbaasde mij dat over die belangwekkende aangelegenheid met betrekking tot het vorige ontwerp van decreet houdende instemming met een aantal internationale aangelegenheden, uitdrukkelijk verslag werd uitgebracht.

De voorzitter: U kent het reglement zeer goed, mijnheer Penris. Het staat de verslaggever vrij.

De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Voorzitter, minister, collega's, ikzelf en mijn fractie zijn niet echt voorstander van een decreet diverse bepalingen. Het is misschien een slechte gewoonte die we overnemen van het federaal parlement, maar het is hier uiteraard in het Vlaams Parlement ook wel al eens gebeurd. Je krijgt immers al snel een vergaarbak van grote en kleine wijzigingen in decreten die al lang hadden geregeld kunnen zijn of die dringend moeten worden geregeld. Minister, we hebben in de commissie diverse vragen kunnen stellen en we hebben daar ook steeds antwoord op gekregen. Ik zal het hier dus kort houden.

Een mooi voorbeeld van zo'n vergaarbak dat we nog kunnen regelen in zo'n decreet van diverse bepalingen is bijvoorbeeld de schrapping van de controle van de centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg's) door een visitatiecommissie, om de eenvoudige reden dat er nooit een visitatiecommissie is opgericht.

Maar laat ik beginnen met wat ik positief vind aan dit decreet, namelijk eindelijk de automatische toekenning van de uitkering van de zorgverzekering. We beschermen op die manier een zwakke groep van mensen die soms maanden- of jarenlang een uitkering mislopen omdat ze slecht geïnformeerd zijn of gewoon niet in staat zijn om de juiste weg te vinden binnen de complexe zorgstructuren. We hebben dit amendement dan ook ten volle gesteund in de commissie.

Ik heb ook drie grotere bezorgdheden over dit ontwerp van decreet, en we konden dit ook tijdens de bespreking in de commissie aanhalen. Dit ontwerp van decreet installeert een centrum voor kwaliteitsbewaking dat zal werken binnen diverse sectoren in Welzijn. Dit is een voorbeeld waarvan we betreuen dat er hierover geen afzonderlijk ontwerp van decreet werd ingediend, want het belang van zo'n centrum kan niet worden onderschat. In de commissie heeft de minister dat belang uiteraard ook niet onderschat. Wij vonden het echter beter om dit in een afzonderlijk decreet te plaatsen. Dat geldt voor de integrale jeugdhulp, voor personen met een handicap en voor de ouderenzorg. Een correcte en juiste inschaling is in dit geval een *conditio sine qua non* voor een efficiënt beleid en voor een correcte toewijzing van middelen. Vandaar het belang van dat afzonderlijk decreet.

Verder is er nog de bekommernis om de wijzigingen met betrekking tot de verfijning van de definitie van organisatie voor autonoom en ingebouwd vrijwilligerswerk. We hopen dat een en ander goed verloopt en dat organisaties niet te veel financiële middelen zullen mislopen. Ik heb het in de commissie al gezegd: in tijden dat de minister pleit voor een vermaatschappelijking van de zorg is de zorg voor vrijwilligers cruciaal.

Ten slotte, het hoofdstuk ouderenzorg bevat de decretale basis voor de voorafgaande vergunningen. In het verleden heeft collega Van der Borght de minister daar al diverse malen over ondervraagd, op verschillende manieren. We hopen dat de regeling die wordt uitgewerkt, vooral objectief en transparant zal zijn.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, het ontwerp van decreet is inderdaad een verzameling van een aantal punctuele zaken. Ik dank de collega's voor het debat.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1966/3)

– *De artikelen 1 tot en met 82 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 4 oktober 2012 aan het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de Meerwaardeneconomie
– 1972 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de avenant van 4 oktober 2012 aan het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de Meerwaardeneconomie.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Van den Bossche is verwittigd.

De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Ik ga niet verwijzen naar de verklaring van de minister waarom dat samenwerkingsakkoord pas zo laat in een ontwerp van decreet wordt gegoten. De minister heeft dat in de commissie uitgelegd, ik ga dat hier niet overdoen.

Ik wil wel verwijzen naar de laatste behandeling van een gelijkaardig samenwerkingsakkoord hier in de plenaire vergadering op 6 april 2011. Toen werd door een aantal collega's de bezorgdheid uitgesproken dat de homogene bevoegdheid van de sociale economie moest overgaan naar de deelstaten.

De voorzitter: Mijnheer Janssens, als ik u even mag onderbreken, wenst u die vraag nu alsnog te stellen aan de minister? Ik heb de minister verzocht om hierheen te komen.

De heer Chris Janssens: Neen, voorzitter, het is eerder een bedenking en een stemverklaring dan een vraag. De aanwezigheid van minister Van den Bossche is daarvoor niet per se noodzakelijk.

Ik wil enkel onderstrepen dat we hopen dat het deze keer effectief de laatste keer is dat we te maken hebben met deze ingewikkelde vorm van zogenaamd samenwerkingsfederalisme. We hopen dat de bevoegdheid Sociale Economie zo snel mogelijk wordt overgeheveld naar de deelstaten, zoals bij de vorige bespreking in de plenaire vergadering, twee jaar geleden, en ook door de minister zelf werd verwoord. We zullen ons daarom straks bij de stemming onthouden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1972/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de dames Annick De Ridder, Karin Brouwers en Els Robeyns en de heren Marnic De Meulemeester, Willy Segers, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, wat de beroepstermijnen betreft
– 1911 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de dames Annick De Ridder, Karin Brouwers en Els Robeyns en de heren Marnic De Meulemeester, Willy Segers, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, wat de beroepstermijnen betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Kennes, verslaggever, heeft het woord.

De heer Ward Kennes: De Vlaamse ombudsman heeft in zijn jaarverslag van 2011 de suggestie gedaan om een aanpassing te doen in het decreet Openbaarheid van bestuur. Er waren geen beroepstermijnen bepaald en daardoor kon je onbeperkt beroep indienen. Daaraan wordt nu geredieerd met een voorstel van decreet dat in de commissie door alle fracties werd goedgekeurd.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Onze fractie vindt het belangrijk dat er rechtszekerheid is. Ik denk dat dat voor alle fracties de drive was bij het indienen van dit voorstel van decreet. Als de overheid nu nalatig is in het opsommen van de mogelijkheden om in beroep te gaan, zou ze met het nieuwe voorstel van decreet daarop bestraft worden doordat er vier maanden extra aan de termijn worden toegevoegd. Aan de andere kant hebben we daardoor wel rechtszekerheid, want de beroepstermijn begint te lopen, weliswaar met een verlenging. Het is niet langer mogelijk om ad infinitum beroepen in te dienen.

Ik denk dat rechtszekerheid een belangrijke zaak is. Vanuit de commissie is er unanieme steun voor dit voorstel van decreet, dat door de Vlaamse Ombudsman onder de aandacht werd gebracht.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 1911/1)*

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Philippe De Coene, de dames Sabine Poleyn en Marleen Vanderpoorten en de heren Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Bart Caron en Chokri Mahassine betreffende het stimuleren van het bezoek door jongeren uit Vlaanderen aan de Kazerne Dossin, Memoriaal, Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten

– 1855 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Philippe De Coene, de dames Sabine Poleyn en Marleen Vanderpoorten en de heren Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Bart Caron en Chokri Mahassine betreffende het stimuleren van het bezoek door jongeren uit Vlaanderen aan de Kazerne Dossin, Memoriaal, Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten.

De bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort en Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Griet Smaers, de heer Steve D’Hulster en de dames Tine Eerlingen en Karin Brouwers betreffende doorstroming in het verkeer

– 1905 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Dirk de Kort en Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Griet Smaers, de heer Steve D’Hulster en de dames Tine Eerlingen en Karin Brouwers betreffende doorstroming in het verkeer.

De bespreking is geopend.

De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: De filecijfers in ons land zijn enorm hoog. De meest recente filecijfers in het verkeersindicatorenrapport in 2012 van het Verkeerscentrum tonen aan dat de dagelijkse gemiddelde filelengte in Vlaanderen opnieuw met 17 procent is gestegen ten opzichte van 2011. Ten opzichte van 2011 blijkt dat er in de regio Brussel een toename is van de gemiddelde filelengte in 2012 van 20 tot 30 procent. In de regio Antwerpen kennen we, na de stijging in 2010 met 20 tot 35 procent, een afname van de gemiddelde filelengte in 2012 op werkdagen van 5 tot 10 procent. De ingebruikname van de eerste spitsstrook in Vlaanderen op de snelweg E34-E313 bewijst daar ongetwijfeld zijn nut. Al deze vaststellingen en ook de prognoses van het Planbureau over de toename van het verkeer vormden de aanzet voor dit voorstel van resolutie.

Er zijn heel wat verbeteringen mogelijk om het verkeerssysteem performanter te laten werken. Dat voldoende onderkennen zal filevorming en congestie kunnen voorkomen. Een betere doorstroming van het verkeer is niet alleen voordelig voor de reizigers, maar levert ook winst op voor het milieu en de economie. Dat kan onder meer bereikt worden door het gehele verkeers- en vervoerssysteem efficiënter te maken. De systematische evaluatie van het functioneren van dit systeem en een geïntegreerd actieplan kunnen nog heel wat winst opleveren.

In dit voorstel van resolutie van de meerderheid wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om hier actief en systematisch op in te zetten. De indieners voegen hierbij een aantal concrete beleidsaanbevelingen. We vragen de regering om binnen een redelijke termijn een ‘actieplan doorstroming’ voor alle verkeer op te stellen. Dit moet gebeuren na evaluatie van de proefprojecten met slimme verkeerslichten en op een projectmatige manier. De verkeersassen of trajecten op het hoofdwegennet moeten daarbij een rangschikking krijgen volgens prioriteit naargelang de congestie. Het STOP-principe (stappen, trappen, openbaar vervoer, personenwagen) blijft het uitgangspunt, en een betere doorstroming mag niet ten koste gaan van de verkeersveiligheid.

Het ‘actieplan doorstroming’ is erop gericht de structurele knelpunten in de infrastructuur weg te werken, zodat de voertuigverliesuren dalen. Het moet de dynamische verkeerssignalisatie en het verkeersmanagement verder ontwikkelen. Het plan dient eveneens in te zetten op gerichte verkeerslichtenbeïnvloeding en verkeersdoorstroming. Daarnaast moet het Agentschap Wegen en Verkeer investeren in meer kennis op het gebied van verkeersmanagement en doorstroming met maximale aandacht voor innovatieve voorstellen.

Bij de indeling van de wegen volgens categorie moet de doorstromingsfunctie voldoende aandacht krijgen, zowel op het secundaire net als het hoofdwegennet. Het is aangewezen om de categorisering van de wegen te evalueren als onderdeel van het beleidsplan Ruimte en van het nieuwe Mobiliteitsplan voor Vlaanderen dat in de maak is.

Voor de doorstroming van het openbaar vervoer is een gestructureerde aanpak met prioritaire assen per provincie nodig. Ook in onze buurlanden krijgt deze visie intussen al concreet invulling. Zo werken Nederland, Duitsland en Oostenrijk samen om het traject Rotterdam-Frankfurt-Wenen te voorzien van een digitaal aangestuurde doorstroming met behulp van innovatieve technieken.

Het voorstel van resolutie vraagt om de doorstroming op de volledige verkeersas te evalueren bij elke herinrichting of nieuwe aanleg van een belangrijk traject of bij aanpassingen van congestiegevoelige kruispunten. Om te zorgen voor een breed draagvlak voor het actieplan doorstroming is overleg met steden en gemeenten, transportorganisaties, mobiliteits- en milieuverenigingen, gps-operatoren enzovoort aangewezen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: De heer de Kort heeft een volledig verslag gebracht. Ik wil namens mijn fractie nog eens de uitgangspunten benadrukken. Het voorstel van resolutie slaat op alle verkeersgebruikers, dus ook op fietsers en openbaar vervoer. Het STOP-principe blijft inderdaad gelden. Dat is voor sp.a belangrijk. Het allerbelangrijkste is wel dat de verkeersveiligheid geenszins ten koste mag gaan van een betere doorstroming.

Eén puntje staat niet in het voorstel van resolutie maar dat heeft Dirk wel goed uitgelegd. Er bestaan proefprojecten inzake grensoverschrijdende initiatieven om doorstroming te bevorderen.

Ik kijk daarvoor naar de collega's die ook in het Benelux-parlement zitten, zoals de heer Ward Baert. Misschien is het wel een initiatief dat we ook in het Benelux-parlement kunnen nemen, omdat daar zowel vertegenwoordigers van Nederland als van Wallonië in zitten. Wij zitten tussen die twee landen geprangd. Wellicht kunnen we daar initiatieven nemen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: De heer de Kort heeft duidelijk weergegeven waar we vanuit de meerderheid met dit voorstel van resolutie naartoe willen. Het belangrijkste is dat we aan de minister vragen om met een duidelijk actieplan te komen. We hebben de proefprojecten gehad en er zijn veel gedachtewisselingen geweest in de commissie. Het woord ‘doorstroming’ is de voorbije jaren minstens een keer per commissie gevallen. Iedereen vindt het essentieel dat we met een concreet actieplan komen.

Voor ons is het belangrijk dat de doorstroming geldt voor alle vervoersmodi, zowel het openbaar als het privévervoer, maar ook de fietsers. Ook het theoretische aspect is heel belangrijk, namelijk de wegcategorisering. Het is heel belangrijk dat we in de evaluatie van alle acties en projecten nagaan of die wegcategorisering niet moet worden heraanpak, dat we ervoor zorgen dat de doorstroming op de juiste categorie van wegen wordt gerealiseerd en dat we aandacht besteden aan openbaar en privévervoer.

Voor ons is dit een belangrijk voorstel van resolutie en een duidelijke oproep aan de Vlaamse Regering om een echt actieplan uit te werken en tot actie over te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Oorspronkelijk stonden er twee voorstellen van resolutie op de agenda van de commissie. Vandaag staat er één voorstel van resolutie op de agenda, namelijk dat van de meerderheid. Beide voorstellen van resolutie hadden de bedoeling de verkeersdoorstroming te bevorderen. Elke fractie is het erover eens dat doorstroming het grootste probleem is in ons mobiliteitsbeleid.

Het Vlaams Belang steunt het voorstel van resolutie van Open Vld, maar dit voorstel werd niet opnieuw geagendeerd op deze plenaire vergadering. Het meerderheidsvoorstel is wel ruimer, maar ook vager. Onze vrees is dat de totalere aanpak, de ruimere visie tot uitstel zal leiden, waardoor een aantal initiatieven niet tot uitvoering zullen komen. Onze fractie zal uiteindelijk het oorspronkelijke voorstel van resolutie van de meerderheid steunen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik was van plan om het puur op het inhoudelijke te houden, maar ik wil toch enige woorden wijden aan de voorgeschiedenis. Ik kan me vinden in de samenvattingen die worden gegeven in de besprekingen, maar mijnheer de Kort, onze fractie gaat terug tot 2008 met deze voorstellen. De waarheid heeft ook haar rechten.

Aanvankelijk hadden we twee voorstellen van resolutie op de agenda staan. Uiteraard wilden wij het voorstel van resolutie van 2008 van Open Vld, dat door de toenmalige meerderheid werd goedgekeurd, hernemen. Het werd opnieuw ingediend in 2010. Open Vld heeft dat voorstel van resolutie van 2010 on hold gezet, met het oog op het vinden van een gemeenschappelijk initiatief of een gemeenschappelijk voorstel van resolutie met de meerderheidspartijen.

Voor sommige voorstellen van resolutie is dat blijkbaar gelukt, ook voor het voorstel dat vandaag op de agenda staat. Voor andere was dat moeilijker. Ik kan dat niet begrijpen. Er is ons nooit meer iets gevraagd. Ik vind de bedoelingen van de meerderheid zeer nobel, maar ze blijven extreem vaag. Als ik dan fragmenten lees als “We gaan onderzoeken” en “We gaan een actieplan doorstroming opstellen”, dan vraag ik me af wat men in vijf, zes jaar in 's hemelsnaam heeft gedaan om niet verder te komen dan de bewoordingen van de tekst van de resolutie die we al in 2008 hebben goedgekeurd met de toenmalige meerderheid. Dit vind ik het vermijden waard. De waarheid heeft ook haar rechten.

Dit is politiek. Ik kan begrijpen dat de meerderheid zegt dat ze een eigen voorstel van resolutie heeft en dat ze daar de oppositiepartijen niet wil bij betrekken, maar inhoudelijk is dat weer een voorbeeld van de trein der traagheid. Het wordt inmiddels een gewoonte in alle dossiers over mobiliteit. Er is niets gebeurd. Ik hoor collega's graag verwijzen naar buurlanden, waar men concrete invulling geeft. In Nederland is men al van in de jaren 2008, 2009 en 2010 bezig met een groenegolfteam dat actief is op het veld. Het is een team van ingenieurs die alle lichten op elkaar afstemmen, niet enkel voor het privévervoer, maar ook voor het openbaar vervoer.

Daar komt men tot opvallende conclusies. Men zegt dat dit niet alleen bij het privévervoer leidt tot een terugdringen van de economische kosten door de files, maar in de eerste plaats ook bij het openbaar vervoer. Dan zwijg ik nog over de milieuwinst en dergelijke. Het eerste

voorstel van resolutie, van 2008, sprak van het onderzoeken van de impact, van de opstart van zelfregulerende of slimme verkeerslichten en – mijnheer Roegiers, ik weet dat dit een van uw dada's is – van het rekening houden met een herschikte verkeerslichtenbeïnvloeding bij het halveren van de congestiegraad van het openbaar vervoer. Ik vind het dan ook bijzonder jammer dat de meerderheidsresolutie niet verder komt dan “binnen een redelijke termijn een projectmatig actieplan op te stellen”. Collega's, er kan niet eens een termijn van af. En nu nog een “projectmatig actieplan” opstellen, we zijn aan het eind van een legislatuur! U had hier vijf jaar mee bezig kunnen zijn

Het is dus een jammere zaak. Er is niets concreets. Het voorstel van resolutie van Open Vld vroeg heel duidelijk om ook zo'n groenegolfteam op te richten, om de belangrijkste verbindingswegen en hun lichten slim te maken, en om op die manier, naar Nederlands voorbeeld, jaarlijks 30 miljoen euro aan filekosten te besparen. Dat is niet onbelangrijk, zeker op een moment dat de overige mobiliteits- en infrastructuurdossiers nog voor eventjes in de kast blijken te zitten.

Ons oorspronkelijke voorstel van resolutie vroeg ook om tegen het einde van de legislatuur, in 2014, één op drie verkeerslichten op kruispunten langs wegen met een belangrijke verbindingfunctie te analyseren en te optimaliseren. Op veel van die kruispunten is een dergelijke verkeerslichtenbeïnvloeding al mogelijk. Er zijn al slimme verkeerslichten van een vorige generatie aanwezig. Het enige wat momenteel ontbreekt, is een slim team dat die lichten aanstuurt en dus ook het fileprobleem voor een deel kan wegwerken. Als dit niet gebeurt, en men komt niet verder dan “binnen een redelijke termijn een projectmatig actieplan op te stellen”, dan stel ik mij daar serieuze vragen bij.

We zullen dit voorstel van resolutie dus zeker niet goedkeuren. Niet omdat we de bedoelingen van de meerderheid niet zouden steunen, die zijn zeer nobel. Maar de plannen blijven veel te vaag, veel te onduidelijk en vooral ook veel te vrijblijvend.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, collega's, de Groen-fractie heeft dit voorstel van resolutie ook in de commissie gesteund. Zij zal dat ook nu doen. De heer de Kort heeft de samenvatting goed gegeven. Ook wij hadden heel wat vragen, die in de richting gaan van wat mevrouw De Ridder opsomt. Maar onze fractie had het gevoel dat zij daar voldoende antwoorden op heeft gekregen. Ik vind het zeer belangrijk dat wij die doorstroming nu willen problematiseren en dat wij eraan willen werken. Zeker gezien de winsten die daarop kunnen worden gerealiseerd, niet alleen op het vlak van verkeersveiligheid en mobiliteit maar ook op het vlak van milieu, wil de Groen-fractie dit voorstel van resolutie een kans geven. Wij gaan het dus steunen.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Ik vind het bijzonder fijn dat Groen en het Vlaams Belang vanuit de oppositie dit voorstel van resolutie willen ondersteunen. Ik betreur dat Open Vld vandaag in de plenaire vergadering zo negatief is, terwijl deze partij wel heel positief was tijdens de besprekingen. Wij hebben hierover meerdere hoorzittingen gehouden. Dat was effectief naar aanleiding van een oorspronkelijk voorstel van resolutie dat onder meer Open Vld had ingediend in verband met het groenegolfteam. Maar wij hebben diverse specialisten gehoord, onder andere professor Tampère. Het is op basis daarvan dat we het voorstel van resolutie verbreed hebben. Mevrouw De Ridder, wij hebben gevraagd dat ook bij de Afdeling Wegen hierop meer wordt ingezet en dat dit meer innovatief wordt onderbouwd. Ik betreur dat Open Vld vandaag zo negatief intervenueert, maar misschien is het ook persoonsgebonden.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer de Kort, u zegt dat wij een andere houding hebben dan in de commissie. Ik zal u voorlezen wat ik daar heb gezegd: “Mevrouw De Ridder vindt het jammer dat het compromis tot een vage tekst heeft geleid. Haar voorstel had het voordeel van de duidelijkheid. Haar fractie zal zich onthouden. Het is goed dat de geesten gerijpt zijn

en dat doorstroming ook voor niet-openbaar vervoer wordt aanvaard. Het meerderheidsvoorstel koppelt doorstroming aan openbaar vervoer en alle andere verkeersmodi. Dat is een stap in de goede richting. De vaagheid is echter verontrustend.” Tot daar wat ik in de commissie heb gezegd.

Mijnheer de Kort, mijn betogen zijn nooit persoonsgebonden of op de man gespeeld, maar gaan over de inhoud. En in dit voorstel van resolutie van u ontbreekt het jammer genoeg aan actiefheid en concreetheid.

De heer Dirk de Kort: Het is vooral belangrijk – en het is daarom dat we tevreden zijn met de andere fracties – dat we ervan overtuigd zijn dat er op die manier bij de afdeling Wegen meer zal worden ingezet op het gebied van doorstroming. Bovendien is er het Mobiliteitsplan, en we verwachten dat de minister binnenkort zal terugkoppelen, zowel naar de commissie Openbare Werken als naar dit parlement. Het is dan ook op tijd om dit voorstel van resolutie hier vandaag in de plenaire vergadering naar voren te brengen.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik vind het bijzonder jammer dat u op het einde van een legislatuur, nu dus, in 2013, een jaar voor de verkiezingen, vraagt aan de Vlaamse Regering om “binnen een redelijke termijn”, dus zelfs niet binnen deze legislatuur, niet voor het einde van deze legislatuur, niet binnen tien maanden of binnen een jaar, maar binnen een redelijke termijn, een projectmatig actieplan ‘doorstroming’ op te stellen.

In alle eerlijkheid, als dat het enige is dat u kunt bereiken op vijf jaar, dan is dat inriest.

De heer Dirk de Kort: Mevrouw De Ridder, u hebt daarstraks blijkbaar niet geluisterd naar mijn betoog. Ik heb er onder meer naar verwezen dat we er op dit moment met de file-uren in Antwerpen gelukkig op achteruit zijn gegaan wegens de succesvolle inzet van de spitsstrook. Dat is niet iets vaag op papier, dat is concreet.

Mevrouw Annick De Ridder: Dat was toevallig ook een van mijn voorstellen van resolutie in 2008. Dus daar ben ik blij om.

Het blijft echter een vaststelling dat deze Vlaamse Regering op een jammerlijke manier tekortschiet in het hele mobiliteitsdossier. Dit is een vaststelling als een andere.

De heer Dirk de Kort: Ik merk dat de rest van de collega’s overtuigd zijn. Mevrouw De Ridder zal later wel mee overtuigd worden, hoop ik, met de goede resultaten op het terrein. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Sas van Rouveroj en Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Steve D’Hulster en Marino Keulen en de dames Griet Smaers en Annick De Ridder betreffende het plaatsen van calamiteitenschermen met het oog op het beperken van kijkfiles bij zware ongevallen op autosnelwegen – 1970 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Sas van Rouveroj en Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Steve D’Hulster en Marino Keulen en de dames Griet Smaers en Annick De Ridder betreffende het plaatsen van calamiteitenschermen met het oog op het beperken van kijkfiles bij zware ongevallen op autosnelwegen.

De bespreking is geopend.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik houd het heel kort en ik spreek ook niet als verslaggever, want hier valt niet veel over te verslaan. Dit voorstel van resolutie werd met eenparigheid aangenomen. Alleen wil ik de kanttekening nog eens herbevestigd horen die de minister heeft gemaakt en die wij delen, namelijk dat het niet aan het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) is om dat soort calamiteitenschermen te plaatsen, maar wel aan de hulpdiensten die er – hopelijk – als eerste aanwezig zijn. In die zin kunnen we ermee akkoord gaan en zullen we het voorstel voluit steunen.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, u ziet dat wij dit, al is het een voorstel van resolutie van Open Vld, toch een positief voorstel vonden, en dat wij er geen probleem mee hebben met onze fractie om ons achter een goed voorstel, ook vanuit de oppositie, te scharen. Dit is nog een concreet voorbeeld van hoe de doorstroming effectief kan worden verbeterd.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: We zijn verheugd dat het hier dan wel is gelukt, voorzitter. We kunnen dat alleen maar toejuichen. Het is ook iets waar de heer van Rouveroy al lang op aan het hameren was. We zijn verheugd dat de plaatsing van dergelijke calamiteitenschermen nu werkelijk ingang zal vinden. We willen meer van dergelijke samenwerking.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Ondanks het feit, voorzitter, dat er geen lid van onze fractie tussen de indieners staat, wil ik toch eindigen met een positieve noot: ook wij zullen dit voorstel van resolutie mee goedkeuren.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: En ook onze fractie, constructief als we zijn, zal dit voorstel van resolutie met veel plezier steunen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

MOTIE van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman houdende raadpleging van de Vlaamse Onderwijsraad en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp
– 1952 (2012-2013) – Nr. 6

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft mevrouw Elisabeth Meuleman bij motie van orde een voorstel gedaan tot aanvulling van de agenda met de motie van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman houdende raadpleging van de Vlaamse Onderwijsraad en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijn voorstel om dit vandaag op de agenda te zetten, is dubbel. Ten eerste hebben we vorige week kennis genomen van het akkoord binnen de meerderheid

over de hervorming van het secundair onderwijs. Binnen die hervorming staat er een belangrijk hoofdstuk over de taak voor de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's).

Ten tweede is gisteren in de commissie Welzijn het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp goedgekeurd. Collega's van Onderwijs, dat ontwerp van decreet kent een heel belangrijke bijkomende taak toe aan diezelfde CLB's. Ik wil u erop wijzen dat vandaag door de comités voor bijzondere jeugdzorg (CBJ's) 10.800 dossiers worden behandeld met ongeveer 250 jeugdconsulenten. De stemming gisteren in de commissie betekent dat vanaf 1 april volgend jaar die hele caseload naar de CLB's komt zonder dat er één personeelslid extra wordt overgeheveld. Die 250 jeugdconsulenten blijven bij Jeugdwelzijn, de dossiers verhuizen naar de CLB's. Zonder bijkomend personeel is het onmogelijk die opdracht uit te voeren.

In de beslissing van vorige week over de hervorming van het secundair onderwijs staat dat er een audit zal worden uitgevoerd om de hele werking van de CLB's qua effectiviteit en efficiëntie door te lichten. De resultaten van die audit zullen de basis vormen voor de hervorming van de leerlingenbegeleiding.

Het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp dat gisteren in de commissie Welzijn is goedgekeurd, gaat die audit vooraf, maakt die audit overbodig. Dat ontwerp van decreet geeft al onmiddellijk een aantal decretaal bepaalde en, als erover wordt gestemd, decretaal goedgekeurde bijkomende opdrachten aan die CLB's zonder dat er één personeelslid bijkomt.

Intussen is ook duidelijk – en dat wordt door leidende ambtenaren bevestigd – dat dit niet zal kunnen met het bestaande personeel. Er zal personeel moeten bijkomen, maar dat zal dan ten laste zijn van de begroting Onderwijs. Ik weet niet of u zich allemaal bewust bent van de implicaties daarvan. Ik denk in elk geval dat er genoeg redenen zijn om op dit moment een vernieuwd advies te vragen aan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) voor er in dit parlement over het ontwerp betreffende de integrale jeugdhulp zal worden gestemd.

Vandaar mijn vraag tot hoogdringendheid. Aangezien het ontwerp van decreet over veertien dagen op de agenda staat en pas vorige week een grondige beslissing is genomen om bijkomende taken toe te kennen aan de CLB's, waardoor beide in elkaars vaarwater dreigen te komen, denk ik dat dit parlement vandaag moet beslissen om een bijkomend advies aan de Vlor te vragen. Dat lijkt me de logica zelve.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Het ontwerp van decreet betreffende de integrale jeugdhulp is gisteren inderdaad afgehandeld in de commissie Welzijn. Mevrouw Vogels probeert nu de hoogdringendheid te bewijzen en stelt dat er een nieuw advies moet komen van de Vlor en van de Privacycommissie. Ik zie de hoogdringendheid niet in. Ik zie overigens niet in hoe de Vlor en de Privacycommissie nu op korte termijn een advies zouden kunnen geven over een audit die nog moet worden uitgevoerd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot aanvulling van de agenda.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot aanvulling van de agenda is niet aangenomen.

Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika
– 2109 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Dirk Peeters bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, ik kan die hoogdringendheid kort motiveren. Eind deze week, op 14 juni, wordt het Europese onderhandelingsmandaat voor de onderhandelingen tussen Europa en de VS bepaald. Daaraan moet nog overleg voorafgaan tussen de gewesten en de federale minister van Buitenlandse Zaken. Daarom kunnen we de behandeling van dit voorstel van resolutie eigenlijk niet uitstellen. De kalender verplicht ons om de hoogdringendheid hiervoor te overwegen en te vragen.

De onderhandelingen zelf tussen Europa en de VS zullen nog wel twee jaar aanslepen, maar het is van groot belang dit mandaat bij de aanvang van de besprekingen duidelijk af te lijnen. De behandeling verwijzen naar de commissies, wat mogelijk zou zijn, zou betekenen dat we worden gedwongen achter de feiten aan te hollen en de zaken te bespreken nadat het Europese mandaat reeds is afgerond. Die datum van 14 juni is dus dwingend in dezen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika.

De bespreking is geopend.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, geachte leden, de handel tussen Europa en de Verenigde Staten vertegenwoordigt een derde van de hele wereldhandel in goederen en diensten. De op til staande onderhandelingen over een vrijhandelsakkoord tussen de EU en de VS zullen dan ook een enorme impact hebben op onze economie. Momenteel hanteren de EU en de VS lage invoerrechten. Die schommelen tussen de 3 en 4 procent en zullen onze economische winsten echt niet in de weg staan. Net daarom vrezen we dat de vrijhandel onze hoge kwaliteitseisen

en onze beschermende wetgeving onderuit zal halen en dat we ons zullen blootstellen aan negatieve, neerwaartse ontwikkelingen.

Tussentijds formuleerde de Europese Raad in een eerste voorstel het onderhandelingsmandaat, waarbij die Europese Raad gewaagde van het belang van “nieuwe en innovatieve benaderingen om het negatieve impact van niet-tarifaire belemmeringen op handel en investeringen te verminderen”. Net dat niet-tarifaire baart ons zorgen.

Op 14 juni, eind deze week, moet het onderhandelingsmandaat voor de Europese Commissie worden bepaald. In België betekent dat heel wat vooroverleg tussen de gewesten en de federale minister van Buitenlandse Zaken. Wij, en velen met ons, vrezen dat de onderhandelingen zullen zorgen voor een compromis ergens tussen de ‘minimal state’ van de VS en het welzijnsmodel van de EU in. We pleiten ervoor om zeker de culturele sector en de mediasector en/of de landbouw en de voedselproductie zo niet uit de onderhandelingen te houden, dan wel aan zeer scherpe criteria te onderwerpen, die de EU-onderhandelaars moeten respecteren.

Twee weken geleden hebben we een apart voorstel van resolutie met betrekking tot de cultuursector en de mediasector aangenomen, maar dezelfde zorgen die daarin werden verwoord, gelden ook op het vlak van landbouw, voedselveiligheid, milieu, klimaat en groene economie. Duurzaamheids- en sociale criteria kunnen onder druk komen te staan. Het is daarom belangrijk om ook uitdrukkelijk ecologische waarden in te brengen, wil het vrijhandelsakkoord niet leiden tot een grotere competitiedruk, groei zonder banencreatie en meer concurrentie tussen regionale blokken, en dat alles ten koste van het wereldmilieu en het klimaat. Het huidige verschil in handelsbarrières is vooral ingegeven door verschillende visies op gezondheid, veiligheid, milieustandaarden en de rol van de staat.

Qua landbouw staan er grote belangen op het spel. Denken we maar aan de import van ggo-landbouwproducten en met hormonen en antibiotica behandeld vlees.

Het is opvallend dat het Europees Parlement zijn bezorgdheid over de landbouw-aangelegenheden ook al heeft uitgedrukt in een resolutie die, als ik me niet vergis, unaniem is aangenomen. Dat zou iedereen al een beetje moeten geruststellen.

Wat het milieu betreft, bestaat de vrees dat duidelijke Europese keuzes op het vlak van de duurzame ontwikkeling, het klimaatbeleid en het streven naar een groene of koolstofarme economie sterk onder druk zullen komen te staan. Hetzelfde geldt voor het Europees voorzorgsbeleid inzake de screening en de toelating van gevaarlijke chemicaliën, zoals vervat in de Europese REACH-richtlijn (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals).

Een bijkomende reden tot bezorgdheid is dat in het voorliggend ontwerp een Investor to State Dispute Settlement-clausule (ISDS-clausule) is opgenomen. Dit betekent dat bedrijven in de mogelijkheid worden gesteld staten met een strengere wetgeving voor een internationale rechtbank te dagen.

Zonder protectionistisch te willen zijn, wil ik er toch op wijzen dat de steeds toenemende globalisering en mondialisering van onze kwaliteitsdoelstellingen op het vlak van klimaat, ecologie en vooral volksgezondheid niet verder mogen worden uitgehouden.

We vragen de Vlaamse Regering concreet er bij de Federale Regering op aan te dringen enkel in te stemmen met een onderhandelingsmandaat dat drie sporen volgt.

Ten eerste, de integriteit van het Vlaams en Europees landbouwbeleid moet worden gerespecteerd. We willen geen uitholling van de bestaande Europese regelgeving op het vlak van ggo's, hormonen en antibiotica in vlees. Ook het dierenwelzijn en de kwaliteitseisen voor de landbouw moeten gevrijwaard blijven. Negatieve effecten op de volksgezondheid moeten worden vermeden.

Ten tweede, we willen evenzeer de integriteit van het Vlaams en Europees beleid inzake milieu, klimaat en duurzame ontwikkeling respecteren. De bestaande regelgeving en engagementen op het vlak van het klimaatbeleid, het Europees voorzorgprincipe op het vlak van milieu en gezondheid, met onder meer de regelgeving inzake screening en toelating van potentieel gevaarlijke chemische stoffen en alle maatregelen om tot een vergroening van de economie en een bevordering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen te komen, moeten onverlet blijven.

Ten derde, de Europese beslissing over het mandaat voor 14 juni 2013 moet naar het Vlaams Parlement worden teruggekoppeld. Er moet een vorm van voortgangsrapportage worden opgezet. We moeten blijvend op de hoogte worden gesteld van alle ontwikkelingen en van de voortgang in verband met dit vrijhandelsakkoord.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, wat de hoogdringendheid betreft, klopt het natuurlijk dat de bespreking op 14 juni 2013 plaatsvindt. We weten dat er al heel wat voorbereidingen zijn getroffen. Dat is trouwens deze voormiddag in de commissie ook aangehaald. Wat de toelichting bij het voorstel van resolutie betreft, wil ik echter een aantal nuances aanbrenge.

Ik denk dat één zaak duidelijk is. Wat de kwaliteitseisen inzake voedselveiligheid en gezondheidsveiligheid betreft, wensen we niet op een of andere manier een terugval te zien. We willen niet merken dat we ons moeten aanpassen en dat het onmogelijk zou worden onze normen te blijven waarderen.

De correcte concurrentie moet in de toekomst worden gevrijwaard. Op dat vlak kunnen we het voorstel van resolutie ondersteunen. Er zijn echter, zoals al eerder vermeld, al heel wat voorbereidingen getroffen. De minister-president heeft deze voormiddag verklaard dat het onderhandelingsmandaat zich in een vergevorderd stadium bevindt. Aangezien de besprekingen vrijdag plaatsvinden, is dit natuurlijk niet abnormaal.

De meerderheid heeft twee amendementen ingediend. We zouden graag een paar elementen aan de tekst van het voorstel van resolutie toevoegen.

Ten eerste, niet enkel het onderhandelingsmandaat is belangrijk. Het akkoord zelf is natuurlijk ook belangrijk. We zouden dit achter de vermelding van het onderhandelingsmandaat toevoegen.

Ten tweede, het werken met limitatieve lijsten maakt ons bezorgd. In het eerste punt van het voorstel van resolutie staat dat de integriteit van het Vlaams en Europees landbouwbeleid moet worden gerespecteerd en dat geen uitholling van de bestaande Europese regelgeving mag worden toegelaten. Vervolgens worden een aantal elementen opgesomd. Voor ons gaat het echter niet om een limitatieve lijst. Het gaat om alle regelgeving die iets met de voedselveiligheid en met de volksgezondheid te maken heeft. We vragen dan ook die limitatieve lijst te schrappen.

Het is ook zo dat een aantal elementen op dat vlak bevoegdheden zijn, ook op federaal niveau. Maar om te vermijden dat we limitatief werken, vragen we dus om die woorden ook te schrappen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, vorige week hebben we hier een resolutie goedgekeurd met betrekking tot cultuur en het vrijhandelsakkoord tussen Europa en de Verenigde Staten. Europese lidstaten moeten voor hun eigen cultuur ook in de toekomst beschermende en stimulerende maatregelen kunnen nemen. Analooq daarmee vraagt het voorliggende voorstel van resolutie dat binnen het vrijhandelsakkoord het Europese beleid en de Europese doelstellingen inzake milieu, gezondheid, klimaat en de ontwikkeling van groene

economie worden gerespecteerd. Aangezien er onder dit akkoord ook landbouw-bevoegdheden vallen, is het dus belangrijk dat ons Vlaams en Europees beleid daaromtrent wordt gerespecteerd.

Ik wil ook nog even vermelden dat wij niet achter alle overwegingen van de toelichting kunnen staan, maar in het beschikkende gedeelte kunnen wij ons, als de amendementen worden aanvaard, wel vinden. Gezien het belang ervan, zullen wij dit dan ook steunen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, zoals reeds twee collega's onderstreepten, keurden wij vorige week, bijna unaniem, een resolutie goed waarin we waarschuwen voor het mogelijke effect van een akkoord rond vrijhandel tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten op het vlak van cultuur. Onze fractie blijft ook vandaag onverkort gealarmeerd over de mogelijkheid dat in zo'n vrijhandelsakkoord alles, inclusief bijvoorbeeld cultuur en audiovisuele media, tot handelswaar zou worden. Dezelfde bezorgdheid hebben wij ten aanzien van landbouw, van gezondheid en van leefmilieu. De voorliggende tekst bevat nogal wat aandachtspunten die ook wij delen, maar zoals de twee vorige collega's ook al hebben gezegd, is deze tekst voor verbetering vatbaar. Als men akkoord gaat met het amendement, zal onze fractie dit goedkeuren.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Voorzitter, ik steun deze vraag omdat ik niet wil dat we binnenkort met een oneerlijke concurrent te maken zouden hebben. Onze landbouwers en landbouwbedrijven hebben heel wat investeringen gedaan om te zorgen dat ze in orde zijn met dierenwelzijn, volksgezondheid, klimaateisen enzovoort. Ik zou het wel heel erg vinden – en ik denk dat iedereen het met mij eens is – dat men producten gaat importeren die goedkoper zijn omdat men ginder geen investeringen heeft moeten doen en die onze eigen bedrijven zouden lamleggen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik kan niet anders zeggen dan dat onze fractie grotendeels achter dit voorstel van resolutie staat. Er kunnen inderdaad in de inleiding nog wel wat nuances worden aangebracht, maar we staan wel achter het beschikkende gedeelte. Het is zo dat Europa en Amerika een heel andere benaderingswijze hebben van voedselveiligheid en volksgezondheid. Als de producten die worden ingevoerd, niet beantwoorden aan de strenge Europese regelgeving, zal dat inderdaad leiden tot concurrentievervalsing. Alleen jammer dat er op onze markt al heel wat producten te koop worden aangeboden die nu al niet voldoen aan de Europese regelgeving. Ik denk bijvoorbeeld aan producten uit Argentinië of uit Bolivia.

Wat me wel een beetje verbaast, is dat ik, wanneer ik in de commissie en in de plenaire vergadering een pleidooi houd voor een zekere vorm van protectionisme voor onze goederen, altijd word weggelachen. Ik stel vast dat dit voorstel van resolutie toch een vorm is van gezond protectionisme. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de stemmingen over de amendementen en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met**1° het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), opgemaakt in 's Gravenhage op 23 juni 1993, en****2° de akte van wijziging van het verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (EBR), en de bijlage, opgemaakt in Kopenhagen op 17 december 2002**

– 1892 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.*Stemming nr. 1*

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

– 1966 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming**De voorzitter:** Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.*Stemming nr. 2*

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

63 leden hebben ja geantwoord;

6 leden hebben neen geantwoord;

40 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

61 leden hebben ja geantwoord;

5 leden hebben neen geantwoord;

37 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik heb een stemafpraak met de heer Peter Van Rompuy.**De voorzitter:** De heer Van Eyken heeft het woord.**De heer Christian Van Eyken:** Ik heb een stemafpraak met de heer Sauwens.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 4 oktober 2012 aan het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de Meerwaardeneconomie

– 1972 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

89 leden hebben ja geantwoord;

14 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de dames Annick De Ridder, Karin Brouwers en Els Robeyns en de heren Marnic De Meulemeester, Willy Segers, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, wat de beroepstermijnen betreft

– 1911 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

108 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Philippe De Coene, de dames Sabine Poleyn en Marleen Vanderpoorten en de heren Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Bart Caron en Chokri Mahassine betreffende het stimuleren van het bezoek door jongeren uit Vlaanderen aan de Kazerne Dossin, Memoriaal, Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten

– 1855 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk de Kort en Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Griet Smaers, de heer Steve D’Hulster en de dames Tine Eerlingen en Karin Brouwers betreffende doorstroming in het verkeer

– 1905 (2012-2013) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
21 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Sas van Rouveroj en Dirk de Kort, mevrouw Lies Jans, de heren Steve D’Hulster en Marino Keulen en de dames Griet Smaers en Annick De Ridder betreffende het plaatsen van calamiteitenschermen met het oog op het beperken van kijkfiles bij zware ongevallen op autosnelwegen

– 1970 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
109 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en Bart Caron betreffende de voorbereiding van het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika
– 2109 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Stemmingen over de amendementen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van de dames Rombouts en Eerlingen en de heren Vanlerberghe en De Meyer.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
87 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik stel vast dat de heer Callens, die net het woord voerde namens de Open Vld-fractie, niet deelneemt aan de stemming. (*Rumoer*)

De voorzitter: Aan de orde is de stemming over amendement nr. 2, van de dames Rombouts en Eerlingen en de heren Vanlerberghe en De Meyer.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
86 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MOTIE van de heren Chris Janssens, Filip Dewinter, Wim Wienen, Jan Penris en Johan Deckmyn tot besluit van de op 28 mei 2013 door de heer Chris Janssens in commissie gehouden interpellaties tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, en tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het door de Vlaamse overheid gesubsidieerde proefproject met een allochtone jeugdbeweging in Antwerpen

– 2084 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

15 leden hebben ja geantwoord;

93 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 19 juni 2013, niet om 10 uur maar om 14 uur. Ik heb het aan de zeven fractieleiders voorgelegd en die waren het er allemaal mee eens.

Is iedereen het daarmee eens? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.46 uur.

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstrecken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri, Dirk de Kort, Sas van Rouveroij.

Afwezig met kennisgeving

Vera Celis: ambtsverplichtingen;

Jurgen Verstrepen: familieverplichtingen;

Marijke Dillen, Michèle Hostekint: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Boudewijn Bouckaert, Frank Creyelman, Filip Dewinter

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Fatma

Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Björn Rzoska, Luckas Van Der Taelen, Mieke Vogels

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Ann Brusseele, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Fientje Moerman, Jan Penris, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Kathleen Deckx,

Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques

De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katrien Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Ann Brussee, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstrecken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstrecken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Wim Wienen, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Ann Brusseeel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van

Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Ann Brusseele, Patricia Ceyskens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Patricia De Waele, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris

Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Wim Wienen, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Fientje Moerman, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Patricia De Waele, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■